

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy héra. . . . . 1 kor. Egy héra. . . . . 1 kor. 50 Hll.
 Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Feladás szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utóza 49. szám.

A testvériességért

Debrecen, november 23.

Szerajevóban, a poétikus hangzású Miliácska partján emelkedik a szép mór stílusú varosháza, amely hajlékl szolgál a bosnyák „karoknak és rendeknek“. A Miliácska kicsiny víz a Dunához képest, a szerajevói országház sem veszi fel a versenyt méretek dolgában a magyar parlamenttel. De ami a gyűlölködést, a sivár pártviszályokat illeti: Szerajevóban is szép rekordot értek el.

A gyűlölködés levegőjébe ma enyhe légáramlat hatolt be. A bosnyákok felé, kik sokszor voltak harcban egymással és ellenséges viszonyban a monarchia népeivel: most őszinte baráti arccal közeledik a magyarság egyik legnagyobb autoriuma, Debrecen város közönsége.

Ugy hat el ez a hír Szerajevóba, mint a jobb idők, a kölcsönös megértés vezérszilaga. Nem veszi többé közömbösen a magyarság azt, ami a Száván tul történik. Nem siklunk el uri semmibevevéssel a bosnyákok ügyei-bajai, szenvedései, küzdelmei felett. Törődünk velük, megbecsüljük őket, a fiaikat.

Ezt a fordulatot, ezt a változást viszi hírül a szellő a Hortobágy széléről a Miliácska partjára, a debreceni kollégiumból a szerajevói városházára.

Azt már ezelőtt is tudták a bosnyákok, (hónapok óta adogatták egymásnak szájról-

szájra,) hogy van egy nagy város Magyarország kellő közepén, ahol atyafiságos jóindulattal fogadják az ő véreiket, ahol a tudományokban elősegítik őket, tiszteletben tartván ősi hagyományait, muzulmán hitüket.

Eddig még azt hitték, hogy ez csak a magyarok híres vendégszeretetéből eredt s a gyors fellobbanást, a tradícióknak megfelelően gyors lehülés fogja követni.

Am ma meghallják odalent Szerajevóban, hogy nem így áll a dolog. Nem szalma-tűz az, ami Debrecenben meggyuladt. Intézményt létesítettek itt, szilárd alapra fektetett, komoly szervezetet, amelynek egyetlen hivatása, hogy ápolja a magyaroknak-bosnyákoknak testvéries érintkezését.

Ebben látjuk mi az igazi jelentőségét a Magyar-Bosnyák Gazdasági Központ szervezkedésének. Sőt egyesületnek láttuk már mi a megszületését Debrecenben. Ezért néha szkeptikusan fogadjuk, mikor új egyesület bontogatja a szárnyait. A Bosnyák Központ ám nem tartozik ezekhez a gyöngé, vézna teremtsékekhez. Emlékszünk rá, mikor ez év elején Lánzy Leó megalapította, az egész ország várakozása fordult az új szervezet felé. Azóta be is váltotta komoly, higgadt munkájával a Központ a hozzáfűzött reménységet. Okos dolog volt, hogy a vidékre indulván Debrecenbe jöttek először a Bosnyák Központ vezetői. Lehet, hogy van város, amelynek a jelenben már több gaz-

dasági érintkezése van Boszniával, de a bosnyákok iránt való őszinte, meleg érzésben egy város sem versenyezett Debrecen-nel széles e monarchiában.

Az igazi muszkapárt

Oroszpárti az ellenzék

Az egész országot fölháborító az ellen-zéknek az a fölfogása, amelyet a monarchia külpolitikájában vall és vallott s amellyel egyenesen a szerb ellenfelek malmára hajtja a vizet.

Egy kiváló, nagynevű politikusunk ma így nyilatkozott e kérdésben fővárosi tudósítónk előtt:

— Ha eddig kétség volt aziránt, hogy az ellenzék külpolitikai állásfoglalása kinek a javára szolgál, úgy mátol fogva eziránt sem az országnak, sem az ellenzéknek nem lehet többé kétsége. A magyar ellenzék politikája teljes helyeslésre talál az oroszoknál. Ezt a tényt ma határozottan és világosan kijelenti gróf Osten-Sacken berlini orosz nagykövet egy beszélgetésben, melyet a Pesti Napló munkatársával folytatott. — Oroszországnak legelső diplomatája szószerint a következőket mondja:

— A magyar ellenzék mult heti konferenciáján is az volt az általános vélemény, hogy a monarchia érdekeivel a szerbek követelése nem ellenkezik.

LEGJOBB FEHÉRNEMŰEK FEKETÉNÉL.

Női könnyek... Férfi könnyek...

A bankár elgondolkozva ült szobáiban. Fejét tenverébe haitva, lélek nélkül nézte a napsugarakat, melyek vidáman látszadoztak a drága szőnyegek, meg a szobában felhalmozott csecsebecséken. Gondolatai szüntelen leánvánál kalandoztak, ki olv hidegen utasította ki a milliárdos Kármán fiut, mely tettevel aztán legszebb reményeit halomra döntötte. S még hozzá kerekén kijelentette, hogy vagy feleségül vétetik valami Kürtös Imre nevezetű egyénnel, ki — állítólag — bankjának egyik alkalmazottja, vagy ha ezt nem fogják tenni, hát — főbelövi magát.

Mit tegyen most? Engedje meghalni leányát, ki egyáltalán nem szokott szavaival látszani, vagy csakugyan szóljon annak a Kürtösnek, vagy minek, hogy hát: — Itt a lányom vedd feleségül, kapsz vele vagy öt-hat milliót! De azt a nehezen szerzett vagyonot idegenek dobálják szerte a nagyvilágba??? Nem, nem, inkább haljon a lány, ha van szíve úgy megszorítani szüleit! . . . De . . . használ ezzel valamit? Hiszen Etel egyetlen leánya! Kire fogja hagyni a nagy vagyon, ha leánva boldogtalanság helyett csakugyan a halált választja? Igy legalább leánva fogja élvezni küzdelmei eredményét.

mig úgy . . . Eh, a rokonoknak semmit, inkább idegennek!

Egészen beleizzadt ebbe a sulvos kérdésbe. Végre — midőn már minden eshetőséget meggondolt — úgy találta, hogy feleségül kell vétetnie leányát azzal a Kürtössel, minden áron! Az igaz, hogy semmi érdeme, hogy a nagy vagyonba csak beleüliön, de . . . hát . . . végre is egyetlen gyermekének akarata. S igazán semmi ok arra nézve, hogy a nyomorult és mégis megváltó pénzért boldogtalanná tegye egyetlen leányát akkor, midőn már annvit szerzett belőle, amennyi kevés embernek van.

— Hadd jöjjön hát az a Kürtös! — határozta el magát. Csöngetett. Kiadta a parancsot az elősiető szolgának, hogy küldje be Kürtöst.

Mig a szolga odajárt, mindig azon tépelődött, hogy mint kezdien a dologba? Miként értesítse a kiváló szerencséről, mely ilv kerülő utakon kereste fel? A tépelődésre azonban nem sok ideje maradt, mert csakhamar megjelent Kürtös, egy rokonszenves arcu, egyszerűen s mégis izléssel öltözött fiatal ember személvében. Szép, szabályos férfiarcan némi kis szorongás volt észrevehető.

— Ön Kürtös Imre? — kérdezte a belépőt a bankár.

— Parancsára! — válaszolt az katonás rövideggel.

— Mi Ön bankomban? — kérdezte újból a bankár, szurósan nézve a fiatal emberre.

— Tisztviselő vagvok . . .

A bankár még szurósabban nézett a fiatal emberre. Pénzsóvár lelke fellázadt arra a tudatra, hogy egy teljesen vagvontalan senki mert leánvához közeledni. Hogy az el merte csábitani, mikor milliárdos kérői akadnak! S az a bolond leány is visszautasította azt, ennek csinos külsőieért, nem törődve azzal, hogy e tettevel atviának mérhetetlen fájdalomokat okoz. A bankár dühödte vált. Ennek adia ő oda nehezen szerzett vagvontát? Ennek??? Nem, mig meg nem érdemlí! Ad pár százezer koronát s ha látia, hogy tud vele bánni, nyugodtan rábizza az egészséget, de ha nem, úgy inkább magával viszi a föld alá!!!

— És Ön ennek dacára is mert leánvomhoz közeledni? — kérdezte a bankár, nem tudván legvözni felháborodását s azon vagvát, hogy ezt valamiképen éreztesse, tudtára adia Kürtösnek.

— Én nem közeledtem a méltóságos kisasszonyhoz! — felelt meg az szilárdan, mig arca tüzvörös lett a sértésre.

— Ime, így használja fel Oroszország Apponyi álláspontját a monarchia külpolitikája ellen való érvelésre.

— A munkapártot az ellenzék néha gu-nyosan muszakpártnak szokta nevezni, de most látja az ország, melyik az igazi muszakpárt.

Városi pénzek elhelyezése

A log- és pénzügyi bizottság ülése.

A novemberi közgyűlés ügyeinek előkészítése érdekében tartotta meg ma ülését a jog- és pénzügyi bizottság, amely több fontos ügyben hozott javaslatot. Így többek között a városi pénzeknek takarékpénztárban való elhelyezése ügyében is. — Hosszu vitát idézett elő a tanács határozata, amellyel Aszél Géza főmérnöknek a vízvezeték építése körül teljesített rendkívüli nagy munkákért 5000 korona munkadíjat állapított meg. A határozatot ugyanis Révi Nándor dr. meglebezte s a kérdés erős személyi jelleget, élt és színt nyert.

Az ülésről tudósításunk a következő:

Jelen voltak az ülésen Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöke alatt Dóczy Emil dr. tb. főügyész, Borsos József h. főmérnök, Kondor Kálmán h. főszámvevő, Bacsó Dezső dr., Csanak József, Fejér Ferenc dr., Frenud Jenő dr., Kernhoffer József, Nagy Jakab, Révi Nándor dr., Rickl Antal, Szilágyi Imre, ifj. Schwartz Vilmos, Tüdős János dr., Zádor Lajos, Vásáry István dr. jegyző és előadó.

A kórház kölcsöne.

Vásáry István dr. előadó ismertette Győr vármegye átiratát a gazdasági cselédek helyváltoztatási idejének megváltoztatása iránt. Miután a bizottság semmi célszerűségi szempontot nem lát, az átiratot irattárba tenni rendeli.

Javasolja a bizottság, hogy a kórház kiadásainak rendezésére 95000 korona kamatos kölcsönt adjon a közgyűlés, amelynek fedezésére 80000 korona fedezete van a kórháznak eddig is.

— Semmi cáfolat! Lányom mindent bevallott nekem! — kiáltotta böszülten az igazgató. — Ön eicsavarta lányom fejét, hogy ezáltal menjen előre!

— De méltóságos ur!!!

— Semmi! Szégyelje magát!

A Kürtös arca már szinte lángolt. De anyjára s testvéreire való tekintettel hallgatott. Meg Margitra gondolt, ki oív nehezen várja fizetése emelkedését...

— Méltóságos ur, már csak azért sem közeledhettem az ön lányához, mert nekem menyasszonyom van, kit imádom s aki viszontszeret!

Ez hatott. A méltóságos ur, a bankár, a bankigazgató elhallgatott s komoran megdöbbenve nézett maga elé. Mit fog tenni, ha ez az ember nem hagyja magát legvőzetni? Minden reménve, minden büszkesége porba hullhat! De megbánta az előbbi durva beszédet! ... Mivel tudia kényszeríteni a fiatalembert, hogy leánvát feleségül vegye? Kétségbe volt esve. Meg azt sem tudta, hogy miként kezdjen beszédbe, hogyan nverie meg a maga számára Kürtöst???

Kétségbeesetten meredt bele a még mindig táncoló napsugarakba, mintha onnan várta volna a segítséget... Maid fölállott s iárkálni kezdett. Egyszerre megállott a fiatalembert előtt. Hangja bázvadt, tört volt.

— Nézze Kürtös, vallomással tartozom

Jánosi Zoltán, Borsos József, Dóczy Emil fölszólalása s Révi Nándor dr. ama megjegyzése után, hogy miután a kórház legnagyobb mértékben a vármegye közegészségügyét szolgálja, lépéseket kellene tenni a vármegye költség hozzájárulása iránt is, — a bizottság javasolja még, hogy a vármegye is járuljon hozzá a költségekhez. A tárgyhöz Vásáry István adott még szakzerű fölvilágosítást.

A sportért.

Rövid vita indult meg még az Urkocsis Egyesület ama kérésénél, hogy az 1913. évi versenyre 1000 korona versenydíjat adjon a város.

Fejér Ferenc dr. uri mulatságnak tartja az egész lósportot, nem szavazza meg.

Jánosi Zoltán elismeri a lósport fontosságát s elismeri, hogy ide vonzza egy-egy verseny nemcsak a környék, de egész Tiszántul és Észak-kelet Magyarország uri közönségét. De ha már támogatja ezt a város, támogatni kell az embersportot is, mert eddig csak egy egyesület részesült gavalléros segélyben. De több igen agilis, érdemes egyesület van még Debrecenben, amelyeket szintén támogatni kell. Adják vissza az ügyet a tanácsnak, hogy egy tudomása szerint benn levő kéressel együtt terjesszék be. A kérelmező egyesület sokat tett a sport érdekében s pártolást remélt, családott s most anyagi zavarokkal küzd, nem szabad engedni összemomlását.

Zádor Lajos, Rickl Antal, Jánosi Zoltán, Révi Nándor dr. fölszólalása után el is fogadta ez indítványt és utasította a tanácsot, hogy egyútt a DKASE. kérvényével terjessze elő az Urkocsis Egylet kérvényét.

A munkáslakások.

Javasolja a bizottság, hogy a pallagi 3. számú tagbirtokon egy dohányszint emeltesen a közgyűlés és mondja ki, hogy a tehénistállót is fölépíti, ha a bérlő a költségek nyolc százalékát megfizeti.

Itt fölszólalt Jánosi Zoltán és rámutatott arra, hogy a munkáslakások megdöbbenő, borzalmas állapotban vannak. Olvan nem embereknek valók ezen lakások; ez épületeknek oldalai lyukasak és a lyukakat szalmacsutakokkal tömték be. Kritikán aluli állapotok vannak még a városi bérleteken is, a melyeknek egyikén látta, hogy a munkások lakásával együtt van a disznóól is s átfolyik

Önök. Leányom, hogy — hogy nem, szerelmes, halálosan szerelmes lett Önbe. Ha Ön feleségül nem veszi, arvonlóvi magát... Nézze Kürtös, egy szegény megtört atva könyörög Önnek, ne vegye el, ne hagyja meghalni egyetlen leánvát!... Vegve feleségül s ne engedje, hogy a föld alá meneküljön bánatával... Annvi kárpótlást adok érte, amennyit kíván. Ha minden varvonomat kívánia, mind odaadom, csak a lányom tegye boldoggá, csak őt ne hagyja a bánattól elhervadni.

A bankár arca e szavak alatt könyössé vált. Az apa szeretete győzött a pénzen.

Kürtös megindultan hallgatta. A bankár könyörgése meghatotta. De Margitra gondolt, ki oly nehezen várja!... Pedig a szülei életük végéig jómódban élhetnének... Testvéreit is segíthetné... Nem kellene azt a csekély keresetét is megosztani velük, mint most teszi... Hiszen megtenné, csak Margit ne lenne ott! De Margit nem enged! Nem, a boldogság túl magas ár a gazdagságért!...

— Sajnálom uram, nem tehetem... Amint mondtam, nekem menyasszonyom van, mondta, ezért.

A bankár összerázkódott. Ez a pár pillanat megtanította arra, amire egy egész élet tapasztalata nem tudta. Megtanulta egyetlen pillanat alatt, hogy a pénz nem mindig ad

a lakásrészebe a piszok. A téglagyári lakások nem embernek valók, az iparhatóság kifogásolta is a dolgot, de itt a városnál megakadt valahol. Kéri, hogy a tanács intézkedjék e kérdésben.

Vargha Elemér dr. tanácsnok kijelentette, hogy a munkáslakásokra vonatkozóan már elkészült a szabályrendelet-tervezet, a melyet legközelebb fog tárgyalni a közgyűlés.

A bizottság ezt tudomásul vette.

A városi tőkék elhelyezése.

A város házipénztára és gyámpénztára tőkéknek elhelyezésére kimondta, hogy a gyümölcsözőleg egyébként le nem helyezhető összegeket annál a kilenc debreceni pénzintézetnél helyezi el, amelynél eddig is volt és pedig a Debreceni Első Takarékpénztár, az Alföldi Takarékpénztár, Debreceni Hitelbank, Általános Forgalmi Bank, Ipar és Kereskedelmi Bank, Bankegyesület, Debreceni Bank, Takaréék és iHtelintézet, Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja intézeteknél, amelyek együttesen a következő ajánlatot tették:

A letétjellegű, 6 hónapnál rövidebb lejáratu és cheque betétek után fizet az Osztrák-Magyar Bank mindenkori leszámítolási kamatábanál 1 százalékkal alacsonyabb, de legalább 4, az állandó jellegű, tehát 6 havi időn tul bennlevő betétek után az Osztrák-Magyar Bank leszámítolási kamatábanál fél százalékkal alacsonyabb, de legalább 4 és fél százalékat kamatot. A fölmondási idő 20000 koronáig 3 nap, 50000 koronáig 8 nap és 50000 koronán felül levő összegeknél 20 nap. A cheque-számlánál fölmondás nincs s ezt csak az Ipar- és Kereskedelmi Banknál nyitják meg.

Ajánlatot tettek még a Leszámitoló és Pénzváltó Bank, a Debreceni Gazdák Bankja és Gazdasági Takaréék: az állandó betétekért 5 és egynegyed, 5 és fél, a rövid lejáratuakért 5 százalékos kamatot fizetnek, a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet pedig a kilenc első pénzintézet ajánlatával egyező ajánlatot tett. A fölmondási idő itt is ugyanaz, mint a többieknél.

A bizottság az ajánlatokat azzal adja ki a tanácsnak, hogy a most fölsorolt valamennyi pénzintézeteknél való elhelyezésre tegyen előterjesztést a közgyűlésnek a saiat legjobbelátása és tapasztalata alapján s a pénzintézetek helyzetének figyelembe vételével.

boldogságot, hogy nem mindenki szerelmes a pénzbe...

Még egyszer megalázta magát.

— Fiatalembert... Ugy lehet, hogy Ön boldog lesz, hogy mindene meglesz. De kérdem, nyugodt is tud-e lenni azzal a tudattal, hogy két életet tett tönkre? Igaz, hogy az egyikért nem kár, az már öreg, de... de a másik... fiatal... szép... Mondia, tudna nyugodt lenni azzal a tudattal? Nem kísértene szüntelen az a durranás, mely azon revolverből hangzik, melylyel egy szerelmes szív itélkezett önmaga felett? Nem zavarná az meg, még a szerelem-adta boldogságot is??? Nem jutna eszébe a szellő sutogásáról, egy-hervadó virágról??? Nem emlékeztetné-e minden, de minden rá??? Ha nem, egy szót sem szólók többet. Akkor Ön szivtelen ember, ki nem érdemli meg lányom szerelmét. S mivel ez esetben az Ön látása bennem kellemetlen, szomorú emlékeket ébresztene, hát kénytelen lennék Önt bankom további látogatásától felmenteni. Nos, határozzon. Feleségül veszi Etelt?

Kürtös úgy érezte, hogy megfordult vele a világ s ő nem a talpán, hanem a fejetetején áll. Jól megértette a diplomatikus formába öltöztetett szavakat. Ha igen lesz a válasz, fény, pompa, gazdagság és boldogtalanság várakozik rá, ha nem, akkor nyomor, kétségbeesés és ismét csak boldogtalanság... Ha

Uzletemet Csapó-u. 10. sz. alá (az udvarban, keresztépület) helyeztem át. Apródy József,
Piacz-u. 30. szám alól **Piac-u. 30. sz. alatti üzlethelyiség azonnal kiadó.**

Egyéb ügyek.

A tanáccsal szemben a bizottság javasolja, hogy a Csanak-féle bérletet, amelynek biztosítékát a Debreceni Első Takarékpénztár tette le, ha a bérlő szerződési kötelezettségének bármely irányban nem tenne eleget, a város ruházza át a takarékpénztárra oly klauzulával, hogy a város minden joga megóvassék. Egyben kimondta a bizottság, hogy szükségesnek látja az előző bérlő által épített dohánypajta megvételét akként, hogy az új bérlő a vételár 8 százalékát fizesse.

A Péterfia-utca 11. számú telek megvételét nem javasolja, hanem indítványozza, hogy adják meg a telekre az építési engedélyt, úgy, hogy kötelesek legyenek a tulajdonosok árkaos gyalogjárót létesíteni.

A főmérnök dilazása.

Révi Nándor dr. ama felebebeszérére, hogy Aczél Géza főmérnök részére a vízvezetéki munkálatokért ne adassék meg a vízvezetéki bizottság és tanács által ajánlott 5000 korona díjazás, a bizottság visszaadta a tanácsnak újabb megfontolás végett. A kérdésnél hosszú vita fejlődött ki. Révi Nándor dr. a főmérnök ellen s a díjazás ellen szólalt föl. A kérdést jogi és etikai oldalról vitatták még Jánosi Zoltán, Tüdös János dr., Freund Jenő dr., ifj. Schwartz Vilmos, míg végre a bizottság kimondta a főtjelzett határozatot.

Két kisebb ügy elintézése után az ülés fél hétkor véget ért.

Közoktatás

— Szabad Iskola. Hétfőn dr. Róthschnek Jenő m. kir. gazd. akadémiai tanár tart előadást a kávéról. Az előadás vázlata: A kávé eredete. A kávé. A kávé termelése. A kávé szüretelése és a kivitelre való előkészítése. A legfontosabb kávéfajok. Koffein és kávécsersav. A kávé pörkölése. A kávé használatának különböző módjai. A kávé története. A kávé hatása. A kávé nőtlenek és hamisítások. A nagy gyakorlati fontossággal bíró ismeretterjesztő előadás, mely 6 órakor kezdődik az Ipartestület disztermében (Simonffy-u. 1. c. II. em.) s teljesen ingyenes. Előreláthatólag széles körű érdeklődést fog kelteni.

elbocsáttatja magát, sem veheti feleségül Margitot! . . . Mert ki tudja, hogy mikor kap e nehéz pénzvisszonyokkal küzdő világban állást? S ha kap is, mikor lesz abban a helyzetben, hogy nősiülhessen??? Van joga oly soká várakoztatni Margitot??? Engedje elhervadni csak azért, mert ő nem veheti feleségül? és a szülei!!! Nyomorogóknak, mert fiuk nem szereti azt, kit feleségül kellene vennie!!!! Azt érdemlik azok a szegény, jó öreggek? És akkor, midőn már ugyis minden elveszett??? Nem!!! Ha mindenképen szenvedni kell, legalább másokat tudion boldoggá tenni!

— Feleségül veszem a méltóságos kisaszonyt, — mondta fátyolozott hangon, míg szeméből egy könnyecseppet törült ki . . .

A bankár arca felragyogott!

— Elég lesz öt millió hozománynak? — kérdezte. A veszély elmúltával ismét fölülkerekedett benne a pénz imádása.

Kürtös keserűen kacagott fel. Öt millió egy élet boldogságáért.

— Elég, elég, — mondta.

E percben künn kopogás hallatszott s csaknem rá belépett Etel, a bankár lánya. Egykedvűen köszöntötte atyját, míg Kürtöst fölvilánon tekintettel üdvözölte.

— Mit busulsz kis madaram? — kérdezte gyöngéden a bankár, amint lányának buskomor arcára tekintett. — Kürtös ur éppen e

A politikai jövő.

Vélemény a békés megegyezésről.

Egy kiváló, nagynevű és nagytekintélyű politikai fővárosi tudósítónk előtt a következőket jelentette ki:

— Ha a karhatalom igénybevétele megtörténne is a törvényhozás tekintélyét, a karhatalmat mégis igénybe kell venni mindaddig, amíg a parlamenti tanácskozás rendje helyre nem áll; mert a parlament munkaképességét garantálja a karhatalom és mert nem igaz, hogy a karhatalom indokolt alkalmazása a törvény erejébe vetett hitet megrendítené. A törvény erejének fogalmában a karhatalom oszlopos helyet foglal el, a törvény mindig és minden időben a karhatalomra támaszkodik. Békés időkben is csak azért van foganata a törvénynek, mert mindenki tudja, hogy mögötte áll a karhatalom.

— Kétségtelenül igaz mégis, hogy az a harmónia, mely a törvény és a hatalom együttműködésében érzékelhető. éppen azért erős, mert maga a törvényhozó testület áll felette, melyben az eddigi felfogások szerint oly disszonancia, amilyen most a magyar parlamentben keletkezik, soha elképzelhető nem volt. Ennélfogva ez az abnormalis helyzet abnormális megoldást követelt és egváelőre ott állunk most, ahol örülünk kell annak, hogy a parlamenti anarchia megszűnt s habár csak karhatalommal is; de a parlamenti működés mégis lehetségesé vált.

Ennél az eredménynél azonban megmaradni nem lehet, nem szabad. Meg kell keresni és meg kell találni azokat a törvényes eszközöket is, melyek a parlament működését teljesen normálissá tudják tenni.

Elsősorban természetesen csakis a békés megegyezést lehet ilven eszköznek tekinteni; de hol van olyan eszköz a békés megegyezésen kívül, mely az obstrukcióhoz ragaszkodó ellenzék akarata ellenére is helyreállítani tudná a parlamenti tanácskozás rendjét?

Nincsen ilven direkt politikai eszköz, csak indirekt, a kormány és a nemzeti munkapárt működésében kell kifejeződni egy olyan meggyőző és minden pártpolitikai irányt lefejező erőnek, mely az obstruk-

percben kérte meg kezdet s én a te beleegyezésedre számítva odaigértem. Mondd, felesége Iszel?

A lány ránézett a mosolyogni próbáló Kürtöstre, aztán boldog zokogással borult atyja széles mellére . . .

Kürtös az ablakhoz lépett s egy könnyecseppet törült ki szeméből . . .

. . . Temetett . . .

Borus arccal távozott az igazgató szobájából. Szótlanul ment el társai mellett, kik szájalommal mondogatták egymás között, mit sem tudva a történetekről.

— Szegény fiu . . . Kár érte . . . Képzem, milyen orrot kapott . . .

Hanem ő mind erre nem figyelt. Csak ment előre, szinte lélektelenül. Lábai önkénytelenül is azon utca felé vitték, hol — Ó — lakott. A nagyvárosi házak elmaradoztak mögötte, a zaj is megszűnt, de ő nem vette észre. Csak ment előre. Végre egy kisvárosias kinézésű ház előtt megállott. Gondolkozott egy ideig, aztán hirtelen elhatározással benyitott. Jázmin, rózsá, rezedá és violaillat csapta meg orrát. A virágillattól terhes júniusi lég szinte testet öltve lebegett a csinos kis udvaron . . . A mélyen kék égről a nap ragyogott le teljes pompájában, míg sugarai forró, szerelmes csókokat váltottak az üde vi-

cióhoz ragaszkodó ellenzék a szó teljes értelmében jelentéktelenné teszi.

A teljes eredmény így csak hosszú idő múlva jelentkezhethet, mert az ellenzéki pártok szervezetében nemcsak az obstrukció fentartására való törekvés működik, hanem ezernyi más érdek is, melyek között mindig vagy legalább is sok ideig lesz olyan érdek is, ami a közvéleménynek egyik vagy másik töredékét egymáshoz kapcsolja, úgy, hogy képtelenség volna bevárni a surlódás soknak azt a végső eredményét, mely az ellenzéknek teljes megörlődését befeljezné.

Ebben a cirkulus viciózusban mégis van egy nyugvópont. Ott van ez a pont, ahol a karhatalom mellett működő országgyűlés befeljezi az államélet fentartásához feltétlenül szükséges törvényalkotásokat.

Ha a jövő évi költségvetést is letárgyalta a képviselőház, akkorra körülbelül megszűnik az a tilalom, mely egyes képviselőknek a törvényhozó terembe való belépését megakadályozta. A parlamentnek ebben az időpontban már nem lesz szüksége arra, hogy a karhatalmat kirendelje.

Ez az az időpont, amikor senki sem mondhatja többé, hogy akadályozva volna képviselői kötelességének teljesítésében. Mindenki megteheti a parlamentben, elmondhatja sérelmeit és megteheti a szerinte szükséges reparáció módját.

A költségvetés letárgyalása után megszűnik a sipolás és dobolás célja. Az ellenzék nem lesz kénytelen valamit megakadályozni. Emberileg előre látható, hogy egy igen heves és talán nagy egyhangú vita után ebben az időpontban helyreállítható volna a parlamenti tanácskozás rendje.

Az országban és az országon kívül azonban olyan történelmi események vannak folyamatban, hogy ma senki meg nem mondhatná, hogy az az időpont, melyről itt beszélgetünk, milyen viszonyok között fog bennünket találni?

Lehet, hogy addig nagy fejtörtenek fogják bizonyítani a mi belső vizsgálvaik kicsinyes jelentőségét; lehet, hogy egy nagy közgazdasági katasztrófa fogja addig megrázni a parlamenti anarkisták menedékének rozoga oszlopait. Lehet, hogy egy külső politikai nagy diadal babéraival övezetten fogadja a kormány ebben az időpontban a sipokkal megjelenő ellenzékét. Lehet, hogy a súlyos gazdasági válság borongós felhőt fogjuk már

rágokkal . . . Némelyiken még, mint valódi gyémántsepp ragyogott a föl nem szakadt reggeli harmat . . . Oly üdítő volt ez a nagyvárosi lármás, poros, ridegsége után!

A kert közepén gyönyörű, fiatal leány állt, örömtelt bámulattal nézte a férfit. Mély tüzi kék szemei csaknem megszegeyítették a káprázatosan ragyogó napot! . . . Szőke haja pedig, mint aranyfolyam folyt körül ingerlő nyakacsáját . . . A csattanó piroságu ajakak meg szinte csábították csókra az embert.

— Ah Imre, — kiáltott fel örömtelten, — ma itt ebédelsz!

— Beszélmem kell veled Margit . . .

A lányka elsápadt.

— Valami komoly dolog???

— Nagyon . . .

Bementek az erősen elfüggönyözött szobába, hol mindenütt a rend, a tisztaság uralkodott.

— Nos, mi az? — sürgette Margit Kürtöst, amint leültek.

Az kétségbeesetten mondta el a történeteket.

A lány szótlan, mindjobban elsápadva hallgatta. Arcáról eltűnt az élénk, hamvas pír, mely állandóan ott honolt. Fehér lett mint a hó . . .

— Tehát válnunk kell? — kérdezte faldalmasan, midőn Kürtös mindent elmondott.

Megkezdődött a karácsonyi nagyvásár

LANTOS Csapkeáruházában **Sas-u. 4.**
Tiszta selyem harisnya minden színben, párja 6 korona.

akkor eloszlata látni. Mindez megtörténhetik, hiszen néhány hét alatt megériük a nemzetközi kibontakozás eredményeit; de bármilyen történések is, — a magyar parlament ellenzéki egyesülése soha le nem rázhatja magáról azt az ódiomot, hogy ennek az országnak legnehezebb, legválságosabb óráiban — megbénítani jövekezett az életerejét anélkül, hogy az ellentállásra komoly okai lettek volna.

A Csokonai-kör Rákosi Jenőhöz

Üdvözölték a 70 éves írófejedelmét.

Rákosi Jenőt, a kiváló költőt és a legkiválóbb hírlapírót 70-ik születése napja alkalmából sorban üdvözlük a magyar irodalmi testületek. Ezek közül — természetesen — nem hiányozhatik a Csokonai-kör sem, mely a következő üdvözlő iratot intézte az ünnepléshez:

Méltóságos Urunk!

A magyar politikai és irodalmi történet mindig büszke lelkesedéssel tekint vissza azokra a korszakokra, amelyben az irodalmi és közélet, a hírlapírás és a politikai szereplés a legszorosabb kapcsolatban voltak egymással, mikor Kossuth Lajos és báró Eötvös József majdnem a szerkesztőségéből léptek a miniszteri palotába, amikor báró Kemény Zsigmond és Csengeri Antal egy időben szolgálták a sajtót és a politikát, amikor gróf Lónyai Menyhért egyszerre ült a kormány és az Akadémia elnöki székében. — Ezek az írók és költők eszményiséget és lelkesedést vittek a politikának még oly gyakorlati munkát követelő terére is, ezek az államférfiak megóvták az irodalmat az erkölcsi és izlésbeli eltévelyedésektől és a sajtót sem engedték tisztán haszonhajtó üzletté, az eszközökben nem valószínű vállalatá fajúlni. Ezeknek a dicső korszakoknak késői képviselője, azoknak a nagy férfiaknak nem méltatlan utódiái áll előttünk Méltóságod személyében, aki költészetet és irodalmat, hírlapírást és politikát, társadalmi és közéleti munkásságot egy hosszú, immár a bibliai kort is meghaladó életen át mindig egy magasabb rendű eszmében, a nemzeti gondolatban forrasztott össze s aki 70-ik évén túl is megőrizte a maga irodalmi és nemzeti ideáljait iránt azt az ifjú lelkesedést, de egyúttal azt a férfias ki-

Szive hevesen dobogott, torkát pedig a keserűség fojtogatta.

Kürtös csak a feivel intett igent. Torkán egyetlen hang nem fért ki.

— Kell, — mondta aztán, amint engedett keserűsége. — Nincs más megoldás sem így, sem úgy . . .

A lány maga elé meredt. Nem volt könnye erre a csapásra. Csak kitágult pupillákkal meredt a semmibe. Nem tudott sírni, csak szenvedni.

Rettenetesebb könnyek azok, melyek a szivre hullanak, amelyek égetik, marják a szívet, mint amelyek az arcon végigperregve enyhülést hoznak.

A férfi sem szólt. Vigasztalja? Mivel? Mikor maga is vigasztalásra szorul! Csak beleméredtek a tompa, meleg levegőbe . . . Egyszer aztán felállott a férfi s még egyszer megölelte, megcsókolta Margitot. — eltávozott . . . Végleg . . .

Pedig az utánahalló, gerlebugásszerű, halk zokogás úgy csábitotta! . . . De nem ment! Minek, mikor már ugyis örökre elváltak? . . .

De amint hazaért, bezárkózott szobájába s ő is keservesen, hosszan zokogott . . .

S hulltak a szenvedély, a fájdalom könnyei itt is . . . ott is . . .

S. I.

tartást, amellyel egy félszázaddal ezelőtt szolgálatukba szegődött.

Öszinte tisztelettel és igaz nagybecsüléssel üdvözljük Méltóságodat. Életednek 70-ik és irodalmi pályádnak 50-ik forduló évében, de mi a debreceni Csokonai-kör nevében meg meleg szeretettel is küzeledünk Méltóságodhoz, mert jól tudjuk, hogy az a költő, akinek zászlaja alatt egyengetjük mi is az irodalom utjait, Csokonai, különösen szívéhez van növe Méltóságodnak; tudjuk, hogy az ő Tempefői-jét s ezzel együtt őt magát milyen szerető gonddal és költői rokonérzéssel támasztotta új életre.

Azzal a hő kívánsággal, hogy a tisztult izlésű költészet, a nemzeti érzéstől áthatott irodalom, a magasabb célokért küzdő sajtó, a nagyra hivatott magyarság szolgálatában még sok-sok évet töltsön az eddigi buzgósággal és az eddiginél is fényesebb sikerrel, megüjtjük üdvözlésünket és maradunk Méltóságod iránt

Debreczenben, 1912. nov. 21.

hazafias tisztelettel

Géresi Kálmán, dr. Kardos Albert,
elnök. titkár.

Művészet

A KEDDI MANÉN-HANGVERSENY.

Általános beszélgetés tárgyát képezi városunkban a Filharmonia-társaság e hónap 26-án tartandó szenzációs Manén-hangversenye. Lázás érdeklődéssel várja a közönség és feleithetetlennek ígérkező napot, amely igazi lelki gyönyörűséget fog szerezni a jelenlétüknek. Az öreg Bika-diszterem mellette lerombolnák, előreláthatólag úgy meg fog telni a legszebb közönséggel, mint talán soha.

A mester művészete még programjának megválogatásában is nagy. A hatalmas s remek dallamokban bővelkedő Saint Saens hegedűversenyben a komolyabb zenét szeretőknak lesz alkalmuk gyönyörködni és csodálkozni. Bach Sarahand-jában és Doublejában (zongorakiséret nélkül) hársónvos vonókezelését és egyszerűen nemes téma vezetését fogjuk élvezni. A Beethoven Románca után következnek az ő sajtó átiratu bájos apróságai. Köztük a híres Martini-féle Gavotte, s a Daquin féle Kakukk, melvet külföldi hangversenyekben háromszor-névszer ismételtette meg a közönség vele. Hubavnak a legújabb szerzeményét, a Humoreszket is fogjuk főle hallani s befejezésül az ördönös, szintén sajtó átiratu Paganini-féle J. Palatinben fogja megvitatni szédületes és káprázatos technikáját.

Az első szám után régi kedves ismerősünk, a jó öreg Dienzl Oszkár is lead néhány értékes zongoraművet, megszokott bályos mosolva kíséretében.

Ilven változatos műsorban igazán régen volt alkalma gyönyörködni a mi — változatos közönségünk különösen kedvelő közönségünknek. A közönséget ezúton is kéri a vezetőség, hogy előjegyzett jegyeiket leghamarabb hétfőn déli 12 óráig sziveskedjenek Csáthy-nál átvenni, mert ezen időn túl a félretett s át nem vett jegyek, tekintettel a szokatlanul nagy érdeklődésre, újabb jelentkezőknek fognak eladatni.

A Társaság még azt a tiszteletteljes kérelmet is intézi a tagokhoz, hogy a hangversenyen pontosan sziveskedjenek megjelenni, hogy ezáltal a helyek elfoglalása alkalmával a tolongás el legyen kerülve és mert a rendezőknek szigorú utasításuk van arra nézve, hogy az előadás megkezdése után a folyosókra nyíló függöny-bejáratoknál senkit be ne eresszenek.

Jegyek még korlátolt számban Csáthy-nál kaphatók 6, 4 és 2 koronáért.

A hadikészültség hullámai Debreczenben

Kézbcsitették az első behívót

Már megindultak a katonai vonatok, melyek lázas gyorsasággal szállítják a határszélekre a hadköteleseket. A mozgósításra való előkészültség kétségtelen jelei mutatkoznak az államokban s Ausztria-Magyarország sem nézheti összetett kezekkel, hogy szomszédai miként hívják ki békeszeretét s nyugalmát miként igyekeznek a maguk javára kizsákmányolni és fegyveres erővel sakkban tartani. Délnek Szerbia, északra és nyugatra Oroszország csörteti fegyverét s ha résen nem állunk, azt hiszik, erőtlenek vagyunk. Ezért a hadügyi kormány, bár a mozgósítás nagy erőfeszítését még nem látta elérkezettnek, szintén nem maradhatott tétlen s a csapatok békelétszámának kiegészítését rendelte el. Főleg a műszaki, vasuti és táviró ezredkekhez tartozó legénységet szólitották fegyverbe s a haditengerészet áll indulásra készen. Mit lehet tudni, holnap nem-e következik el csakugyan oly kritikus perc, amikor a diplomácia szava gyengének bizonyul a kihívó szomszédokkal szemben s ilyenkor a mulasztások helyrehozhatatlan és véres következményekkel járnak.

Igen indokolt és bölcs lépés tehát ezekben az órákban a felkészültség, melynek első hullámai a katonai behívók szétbocsájtásában s a műszaki tartalék kiegészítésében látjuk. Így Debreczenbe is eljutott már néhány behívó. Az első között, akiket a parancs fegyverbe szólit, van Kun Adolf műszaki kereskedő, akinek ugyszólván a karrierjét töri derékban a váratlan fordulat. Alig pár hete, hogy a Varga-utcában Neuhauser és Kun cég alatt társas üzletet nyitott s már mennie kell.

— A vasuti és táviró-ezredhez Stryjbe kell mennem — mondja, mintha csak bálba menne. — A behívót már huszonegyedikén kézbcsitették Szatmárra, 22-én Mátészalkán volt s ma kaptam kézhez Debreczenben. Holnap már el is utazom, mivel a behívás azonnalra szól.

— Nem fél az eshetőségektől?

— Mitől félek! Fiatalember vagyok, ha kell, örömmel áldozom fel magamat a hazáért. —

Majd mellényzsebébe nyul, honnan levelet vesz elő: az öccse írta, aki Nyiregyházán szolgál a cs. és kir. huszárezrednél.

— Olvassa!

Nyiregyháza, 1912. november 22.

Kedves bátyám!

A legszomorubb hírt közlöm veled. Ha hallottál valamit a háborús készülődésekről, mi már benne is vagyunk. Kedden megüünk a határra. Az előkészületeket már befejeztük, hétfőn vagonirozunk s még az éjjel indulunk is.

A hangulat lelkes s bár nem tudjuk, ki lesz az ellenség, de akár szerb, akár muszka legyen, velünk ugyan pórul jár!

Ölel öcséd:

Imre.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utca 16. sz.

mosó intézete Piacz-utca 63. Telefon szám: Fűzlet 11-57. sz. Flóktület 732. sz

U. i. Egy kis „móring“ odalenn a határon felférne.
 Visszaadom a levelet, őszintén támogatva az utóiratban foglaltakat.
 Na, mit szól hozzá? — kérdi a bátya — akinek ilyen öccse van, illik-e ahhoz a kishittiség?
 Élet, karrier, boldogulás: ismeretlen szavak a háborús idők krónikájában.

(gy. zs.)

Mit nem szabad lefoglalni?

A pénzügyminiszter rendelete.

Most közölte a hivatalos lap Teleszky János pénzügyminiszter utasítását a közadók kezeléséről szóló 1909. évi XL. törvényeknek, valamint az 1912. évi LIII. törvények ezt kiegészítő és módosító rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában. Az utasításnak legérdekesebb része a 129. paragrafus, amely szerint a végrehajtás elől ki vannak véve és ennél fogva még a végrehajtást szenvedőnek beleegyezésével sem foglalható le az istentisztelekre és a házi ájtatosságra közvetlenül szánt tárgyak, a vallási ereklyék és a családi aroképek, a rendjelek, érdempénzek és egyéb díszletek, a pecsétnyomók, bélyegzők, irományok, üzleti könyvek.

Nem foglalható le továbbá az egyénruha, a hatósági és katonai személyzet fegyvere, felszerelése; a tudományos, vagy művészi hivatáskörben működő személyeknek hivataluk gyakorlásában szükséges könyvei, iratai, mintái, műszerei, a gyógyszerár berendezés, a köz- és magánkórházak felszerelése, iskolakönyvek, taneszközök, ipari munka folytatásához szükséges eszközök, anyagok, élelmi, tisztelő- és világítószerek, anyagi készpénz, amennyivel a lakber. egy negyedévre fedezhető.

Nem foglalható le egy téhen, négy juh, négy sertés, továbbá az ezeknek szükséges félévi takarmány; tizenkét hold műveléséhez szükséges vetőmag, igavonó jószág és azok a vagyontárgyak, amelyeket külön törvény a végrehajtás alól kivessz.

Ugyancsak nem foglalható le az állami, köz- és magánhivatalnokok fizetésének csak legfőbb részét egy harmada; az is csak úgy, hogy 2000 korona épségben maradjon. Nem foglalható le a nyugdíj, kégydíj 1200 koronán alul; a katonai házassági biztosíték kamatának is csak egy harmada; a lehető foglalás alá nyugdíjasoknak csak napi öt koronán felül napi díj részét foglalható le.

Mézei gazdálkodással foglalkozó egyéneknél az igavonó jószág és gazdasági eszközök egy része lefoglalható ugyan, de március 15-től november 15-ig árverés alá nem bocsátható. Nem foglalható le a postajog és annak gyakorlására szükséges eszközök; a postára feladott készpénz és érték, az ipari üzleti jog, a kintestár, vagy köztörvényhatósággal kötött szerződés tartama alatt a szerződésből kifolyólag szállítandó tárgyak. Az óvalékul adott pénz, vagy érték lefoglalható ugyan, de csak akkor vehető kielégítés alá, ha óvaléki minősége megszűnik.

A kedvezményezettet illető életbiztosítási összeg a biztosított adósságai miatt végrehajtás alá nem vonható.

A gőzhajózási és vasúti vállalatoknak vagy más fuvarosnak fuvarozás végett átadott tárgyak annak tartozásaiért, kinek az árúk kiszolgáltatandók, csak az árúnak a rendeltetési helyre való megérkezése és a fuvarlevélnek az átvévo részére történt kézbesítése után foglalható le.

A feladó tartozásáért a fuvarozás végett feladott árúk csak azon esetben foglalható le, ha a feladási vevény, vagy rakiegy nem adatott ki.

Végül a vasutaknak és csafornáknak egy egészet képező ingatlanai és azok összes tartozékai csak együtt és összességükben vehetők végrehajtás alá.

A HÁBORU

Szerbia és a monarchia Törökország téli háborúja

Amióta a balkáni háború kitört, oly izgatott a hangulat az egész monarchiában, mintha a mi véreink állnának tüzből odalenn a Balkánon. Mindennap vártuk a konfliktus kitörését és, ime, nem csalódtunk. A status quo kikötése mellett indult s a szövetségesekre nézve csaknem máig szerénsség harc után gondolkodóba estek a győztes államok. És úgy találták, hogy véreik szolgálat alóli fölzsabadítása nem nagy jutalom a sok véráldozatért. Mikor pedig tudatára jöttek ennek, sutba dobták a gondolkodást és előléptek követeléseikkel. Minden barcos balkáni állammal akadt valami kivánsága, melyről lemondani annál nehezebb nekik, mivel vágyaik eszköze, tárgya hatalmukban van. Előbb burkolva hozták Európa fudomására kivánságaikat, aztán látva az európai hatalmak, de különösen a monarchia idegenkedését, melynek legjobban sértette és sérti hatalmi állását, a győztes államok terjeszkedése, rámutatva fegyvereik győzelmére, egyenesen követelni kezdték a monarchiától, hogy ne álljon útjába terveiknek. S mikor a monarchia — csak hogy a békét fönthartha — az engedékenységet végső határáig ment, egy adriai szerb kereskedelmi kikötő engedélyezésére, nem fogadták el a fölkinált föltételeket, hanem szilárdan ragaszkodtak kivánságaikhoz és követelődéseikkel annyira mentek, hogy immár csak órák kérdése, hogy a monarchia fegyverbe álljon. A következő pár óra dönti el azt, hogy béke következik-e, vagy háború.

Törökország pedig most már nem akar békét, hanem készül egy téli hadjáratra ellenségei ellen. A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

AZ ADRIAI KIKÖTŐ.

Belgrád, november 23.

A „Tribuna“ közli feltűnő helyen és állítólag hiteles részről kapott értesülés alapján, hogy Pasic miniszterelnök Ugron István osztrák-magyar követnek újabb felszólalására azt válaszolta, hogy az albániai kérdést el kell halasztani addig, míg a hadjárat bevégeződik s egyidejűleg közölte a szerb kormány nevében, hogy Szerbia nem mondhat le az adriai kikötőről.

FLOTATÜNTETÉS.

Páris, november 23.

Durazzóból jelentik: Ma szombaton, az albán vezérek ki fogják kiáltani Albánia függetlenségét. Egyidejűleg az olasz és osztrák magyar hajóraj flottatüntetést fog rendezni a nagyhatalmak megbízásából Durazzo előtt.

KÖZEL A DÖNTÉS.

Berlin, november 23.

Itt általános a hit, hogy a szerb kérdésben Ferdinánd királyi herceg németországi tartózkodása kapcsán, ma vagy holnap döntő elhatározás történik. E pillanatban a békes megegyezésben vetett hitet az uralkodó.

BOLGÁROK AZ EGEI-TENGERNÉL.

Szofia, november 23.

A bolgárok tegnap elfoglalták Maigarát és Dede-Agacs-ot.

BÉKETÁRGYALÁS.

Szofia, november 23.

Egy a csatlódszai vonalon lévő faluban a porta megbízottai ez idő szerint a balkáni szövetségesek megbízottaival tárgyalnak. Bulgária, Szerbia, Görögország és Montenegro részéről teljes felhatalmazást kapott a béke megkötésére.

BULGÁRIA ENGED.

London, november 23.

A minisztertanács külön ülést tart, hogy a török választ tárgyalja. Kevés a valószínűség, hogy az ellenségeskedéseket nyomban ismét megkezdik. Bizonyos jelek után ítélve, Bulgária békülékeny magatartást fog tanúsítani és meg fogja változtatni a fegyverszünet eredeti föltételeit.

GÖRÖG ELŐNYOMULÁS.

Athén, november 23.

A trónörökös 22-én feladott táviratában jelenti, hogy lovassága a pászogéri hegységben megverte az ellenálló török haderőt és husz ágyút, valamint sok hadianyagot zsákmányolt. A hadmozdulatokat havas eső hátráltatja.

TÖRÖKORSZÁG TÉLI HADJÁRATRA KÉSZÜL.

Berlin, november 23.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a porta Ozman Nizami pasát, a berlini nagykövetet nem azért rendelté haza, hogy békekövet legyen a meginduló tárgyalásokban hanem hogy felvilágosításokat adjon az európai diplomácia felfogásáról. A legutóbbi nagy sikerek szárazon és vizen újból reményt keltettek Törökországban, a hangulat lényegesen megváltozott, a harci kedv növekedett és ha a szövetséges Balkán államok megmaradnak teljesíthetetlen követeléseik mellett, akkor Törökország folytatni fogja a hadjáratot minden erejének végső megfeszítésével és téli háború lesz.

FETHI PASA ELESETT.

Uszküb, november 23.

A harcterről jelentik, hogy Fethi Pasa belgrádi volt török követet az üldöző szerbek Reznánál megölték, mikor Monaszürből menekültek a törökök.

A PROHÁSZKA-ÜGY.

Belgrád, november 23.

Tól értesült körökben a Prohászka-ügyet egyáltalán nem látják aggasztó szimbólumként és nem is hiszik, hogy annak politikai következményei lesznek. A diplomáciai konfliktust csupán a katonai hatóságok magartatása idézte elő. Ha a nemzetközi szokás

Nagy karácsonyi vásár.

○ Aki olcsón akar vásárolni, nézze meg ○
STARK SÁNDOR
 ○ uri és női divatüzlet kirakatát ○
 DEBRECZEN, PIAC-UJ SZ.

sokat ennél az eljárásnál megsértették volna, a szerb kormány mindenestre gondoskodni fog az orvoslásról.

EDL UTJA.

Bécs, november 23.

Edl Tivadar konzul, aki tegnap délután ideérkezett, röviddel megérkezése után hosszas tanácskozást folytatott Ugron követekkel. Edl konzul mindenekelőtt Úszkubbe utazott, a honnan Prizrendbe és Mitrovicába megy. A konzul missziójának megkönnyítése végett és nehogy ujabban bármi oldalról is nehézségeket okozzanak neki, a szerb kormány Rakics Milán külügyminiszteri tisztviselőt rendelte ki kísérelőül.

A MEGBÜNTETETT NOVOJE VREMJA.

Pétervár, november 23.

Nem lehet tudni, mi igaz belőle, hogy Suvorin ellen a kormány vádat emelt hamis mozgósítási hírek terjesztése miatt. Tény az, hogy a Novoje Vremja a múlt héten leplezetlenül közölt mozgósítási híreket s másnap megcáfolta. Suvorin főszerkesztőt állítólag haditörvényszék elé utalják.

NINCS MOZGÓSÍTÁS.

Bécs, november 23.

Több reggeli lapnak csapatmozgósítási hírével szemben illetékes helyen ismételt kijelentik, hogy az erre vonatkozó közlések vagy túlzások, vagy minden alap nélkül valók.

Dániel próféta és a Balkán háboru.

(Háromezer éves jóvendőmondás. — Izmáel és Izsák ivadéka. — Az amerikai közjegyző levele. — Egy világbirodalom romjain. — Uj alakulások.)

Hírlapokban, utcán, kaszinókban és mindenütt, ahol emberek élnek, hallgat a politika, háttérbe szorul a színház, művészet s az emberek feszült nyugtalansággal tárgyalják: — lesz-e háboru?

Mert a nagy Törökbirodalom alkonya, mintha sötét felhő indulna bizonytalan erejű szelek szárnyán, hol erre, hol amarra veti árnyát s az új elhelyezkedés problémája nyugtalanítja Európa egyensúlyát. Ilvenkor sangvinikus lesz a merengő is s aki a maga ereje tudatában ütésre emelt ököllel állt szembe ellenfelével, most ráncba szedi homlokát és úgy kémli aggódó arccal, melyik a barátja s melyik barátjától várhatja, hogy holnapra elelnfelévé válik. Mi krónikások azonban nem csinálunk világpolitikát, hanem az események egymásutánjából igyekszünk kiválogatni, ami érdekes s ezt anélkül, hogy bármily tendenciát akarnánk szolgálni, állítjuk be a napi események keretébe.

Igy kínálkozik a tollamra az alábbi történet is, melynek hitelességét azokkal fogom bizonyítani, akik nekem a vezérfontalat ez írásonra megadták. Így elsősorban Nyiri Ernő dr. ügyvéd urat terheli felelősség, aki figyelmemet egy héber nyelven írott levélre irányította, melyet egy régi ujságíró kollégánk, jelenleg az Amerikai Egyesült Államok közjegyzője intézett rokonához, Klein Ignác debreceni nagykereskedőhöz, az itteni orthodox aut. hitközség elnökéhez. Ebben a levélben pedig az tudatik Katz Ignác Szabolcsmegyéből elszármazott atyámfia által, aki ugyanis mint közjegyző, ugyanis mint híthű zsidó és elsőrendű talmudista bizonyítja, hogy a ma elkövetkezett Balkán bonyodalmat Dániel pró-

féta ezelőtt éppen 3000 évvel a legnagyobb pontossággal megjósolta.

Okozati összefüggés kedvéért legyen szabad a dolog historikumát megvilágítanom, úgy amint elsőrangú héber tudósok könyveiből olvashatjuk a zsidó faj eredetéről. Ábrahám ebben a történetben mint *ük* (ős) szerepel, akinek két fia Izmáel és Izsák két nemzetségnek volt a nemző feje. *Izsák* a mai zsidóságok törzsét alkotta és *Izmáel*, aki ennek mostohatestvére lenne. Legalább a néphit így regéli s a nemzedékről nemzedékre szállott feljegyzések és ezek kommentátorai így magyarázzák. Én a hitelességért szintén őket teszem felelőssé. Ez utóbbi, vagyis Izmáel törzséből eredőnek tartják a *törököket*.

A két mostohatestvér, amint ezt a mai életben is igen sokszor tapasztalhatjuk, nem igen respektálta egymást, civakodásba, majd háboruba kezdett, s nemcsak egy a más vagyonát, hitét nem respektálta, hanem az *Istenét sem*. Időtlen időkre került, de elszoktak egymástól s az egyik Izraelt, a másik Álláht hívta segítségül, hogy megerősödjék. Ugy látszik ez az utóbbi volt a szerencsésebb s a később kialakult mohamedánizmus megvetette lábát nemcsak a kelet, hanem a művelt Nyugat empórumain is. Izrael népe pedig pusztult, veszett és hontalaná lett a saját házában.

Ma zsidó évszámítás szerint az 5673-dik évet éljük s 3000 év előtt, mint hiteles héber-arab-egyiptomi felírásokból olvashatjuk, Izraelnek élt egy nagy prófétája, akit hívtak *vala Dánielnek*. Nagyszerű ember lehetett, kiváló ész, elbűvölő szónok, aki mint egy bibliai kép regébe szedte: az *oroszlánokat is megtudta szelídíteni*. Aminek én hajlandó vagyok oly magyarázatot adni, hogy legvérengzőbb és leghatalmasabb ellenségei is megijesztettek előtte.

Mondom, ez a Dániel igen bölcs és nagy eszű ember lehetett, aki nemcsak szóban, hanem írásban is jelét adta bölcsességének. Így eshetett, hogy hátrahagyott történelmi írásai-ban látónoki erővel vetette pergamentre s az utódok ma ihlettel eltelt csodálattal látják, hogy a *prófeta háromezer évvel előbb megjövendölte, hogy ebben az esztendőben Izmáel népe, mely nagygyá, hatalmassá lett e földön, tartományai keletről nyugatra húzódnak, háboruba keveredik a szomszéd népekkel, a harcból véresen kerül ki és megsemmisül hatalma, fénye*.

Az év elkövetkezett, a háboru kitört, reccs-roppog a félhold világokra szülő uralma s Dániel próféta a maga jóvendőlésével igazolva van! . . .

. . . „Vegyék rá elő Dániel próféta könyvét, fordítsatok rá annak *utolsó lapjára* — írja a napokban Katz Ignác Jonkers N. Y. magyar közjegyzője unokafivérének Klein Jakab debreczeni nagykereskedőnek — és megtaláljátok ott írva a fenti jóvendölést, melyet ime az események véres elkövetkezéssel igazoltak.”

— Ez a könyv — mondta e sorok írójának Klein Jakab, a debreczeni orthodox hitközség érdemes elnöke — egy példányban van meg csupán hitközségem egyik tagjánál, azt mi már olvasni nem tudjuk, de az alatta álló héber magyarázathoz, melyet előrelátásból csináltak az elkövetkezendő nemzedéknek, teljes világításban olvasható. Aki héberben tökéletes, olvashatja, amint írva van.

Mivel pedig ebben a városban szerte magyarázómat, ezt az írást a közérdeklőbernek ismerik az én nagyrabecsült szövegmagyarázatomat, ezt az írást a közérdeklődés számára leszögezem. Tessék boncolni, kommentálni és theologiai, meg nyelvtörténeti vitákkal bizonyítani, hogy *mesé*.

Azt azonban én is állítom egykori kollégámmal, a Szabolcsvármegyéből elszármazott és amerikai honpolgárrá lett magyar közjegyzővel, hogy nagyszerű egy próféta, látnok vagy történetíró volt, aki ha nem is

3000 évvel, de akkor meglátta a bekövetkezendő eseményeket, *mikor az a szentírás kelt*, amit most Dániel próféta javára könyvel a héber írástudomány. Amely azt is mondja, hogy a háboru lángjai *több nemzetre is átcsapnak*, vérbe-tüzbe borul az egész világ és — *13 évig tart ez a nagy átalakulás!*

Amitől óvjon az Isten, Izrael és Allah!

Gyulai Zsiga.

Színház

HETI MŰSOR:

VASÁRNAP: Délután *Kis gróf*, operett. (Mérésékelt hegyárakkal.)VASÁRNAP: Este *Sötét pont*, bohózat. (Kisbérlet.)HÉTFŐ: *Sötét pont*, vigjáték. (A bérlet.)KEDD: *Sötét pont*, vigjáték. (B bérlet.)SZERDA: *Nóra*, dráma. (C bérlet.)CSÜTÖRTÖK: *Párisi élet*, operett. Repriz. (A bérlet.)PÉNTEK: *I. Szigetvári vértanuk első felvonása*, *II. Pröhle Vilmos egyetemj magántanár szabad előadása a Török-balkáni háborúról*, *III. Szenes legény szenes leány*, operett. (B bérlet.)SZOMBAT: *Limonádé ezredes*, énekes vigjáték. Uj betanulással. (C bérlet.)VASÁRNAP: Délután *Hoffmann meséi*, operett. (Mérésékelt helyárakkal.)VASÁRNAP: Este *Sarkantyú*, színmű. Ujdonság. (Kisbérlet.)

Sötét pont

— Bemutató előadás. —

Egy vigjátéknak igazán nem kell egyéb célt szolgálania, minthogy a megnéző publikumát friss termésű új ötletekkel 2—3 órán át szórakoztassa. De legyen egy kis elevenen szövött meséje, mert csak úgy ötleteket vagy jobban mondva vicceket egymás mellé rakni, mint teszem fel a rossz zenénél a hangokat, nem lehet. Ha ilyen a vigjáték, akkor átlagosan azt mondjuk rá, hogy jó. De ha egy vigjáték ezeken kívül nagyon okos és nagyon igaz dogokat mond és ha ezek az igaz és okos gondolatok át meg áthatják a villogó szellemességét a vigjátéknak, akkor a vigjáték nagyon jó.

Kadelburgnak a Sötét pontja nagyon jól sikerült munka. Ötletes, szellemes, lüktet a meséje, alaposan, de nagyon alaposan megcsipkedti a tizenégy ösökkel ellátott urakat, akiknek ezeken az őseiken kívül tizenégy tehenük sincs és akiknek csak azért derogál Ádámot ősiüknek mondani, mert ezt eestleg ősenek mondhatja a munkácsi zsidó kántor is, dacára annak, hogy az Ádám ősi és nemesi származását nincs okunk kétségbe vonni. Azonkívül súlyos igazságokat mondhat egy nagyon intelligens négerrel nekünk fehérnek arról a viszonyról, amellyel velük vagyunk, meg arról a bornirt felfogásunkról, a mely még mindig különbséget lát emberek között és erről „szint vall”.

A meséje különben nagyon kedves a Sötét pontnak. Egy, hogy stilszerű legyen: tizenégy szilvafás báró nem akar fiának egy házasságába beleegyezni, mert annak leendő sógora egy olyan familiába akar beházasodni, amelynek egynehányszor tizenégy tehenén kívül egy sötét pont is van a történetében: az após, aki szuster. Sok-sok ötletes tréfa után aztán létrejön egy sötét pont a báró családjában is: egy nő, aki — néger és ez csakugyan sötét, ha nem is pont. Erre aztán az összes sötét pontok egy világos derűbe olvadnak össze: az összházasságok megtörténhetnek.

Bérczy játszotta a négyert oly melegen, oly szimpatikusan és annyi sok intelligenciával, hogy a nehéz szerepe dacára teljesen meghódította a publikumot. *Kassay* volt a bá-

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereskedőnél, Debreczen, Rossuth-u 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

ró, kitű
a legna
Farkas
nely a
elmond
vesen a
illeszke
Vajda
végül
A
je volt

Te
zönség
sárnap
vétel m
e kedv

Va
a „Kis
lahyné
ma. Ka
Solti st

Sz
Vilmos
valamin
utazta.
balkáni
szinre
vonása
„Szenes
Vilma
pekben

Til

A mi

A

re más
osztrák
szóló h
lázba e
gatták
azt is c
háboru
narchiá
vén bá
hetett.

gósítás
hír köz
A
ugyanis
rende
közöns
adott
val a h
tilalma
A

Mi
egy
mely
kolat
lyez
zást
fegy
erej
erős
fegy
men

Ko

88

ró, kitűnő, kifejezésteli játéka neki hozta meg a legnagyobb s legőszintébb sikert. *Lévay Farkas* egy kitűnően megírt szerepben, amely az ő kitűnő művészi egyénisége nélkül, elmondásra is elsőrangú, fogadta nagyon szívesen a közönség. Kis szerepeikben méltán illeszkedtek be az együttesbe a hölgyek: *Vajda Ilonka, Kiss Mancika, Vámos Gizi* és végül *Szabó Gyula*.

A Sötét pontnak nagyon meleg premierje volt és sok telt házat fog még vonzani.

Lais.

Tengerész Kató. melyet a debreceni közönség is rendkívül megkedvelt. holnap vasárnap este ismét színre kerül s mint az elővétel mutatja. zsufolt ház fog gyöngvörködni e kedves operettben.

Vasárnap délután mérsékelt helvárakkal a „Kis gróf“ kerül színre. A főszerepeket *Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Csanádi Irma, Kassav, Szabó. L. Farkas Pál, Bérczi, Solti* stb. játsszák.

Szenzációs est lesz a pénteki. Pröhle Vilmos egyetemi magán tanár, ki a keletet, valamint Ázsiát, Afrikát, Japánt, Chinát beutazta, szabad előadást fog tartani a Török-balkáni háborúról. A szintársulat részéről színre kerül a Szigetvári vértanúk első felvonása és egy bájos egy felvonásos operett „Szenes legény szenes leány“ *Zilahyné S. Vilma* és *Kassav Károlyval* a címszerepekben.

Tilos a háborus hír

A miniszterelnök rendelete

A fenyegető helyzet főnállása óta egyre másra jelentek meg a hírlapokban az osztrák-magyar hadsereg mozgósításáról szóló hírek, amelyek a közönséget valóságos lázba ejtették s azt okozták, hogy megbojgatták a napi élet rendes munkáját. De meg azt is okozhatták, hogy amennyiben valóban háborus készülődéseket kellene tenni a monarchiának, arról a sajtó közlemények révén bárki is, az ellenfél is tudomást szerezhetett. Ezért a kormány most minden mozgósítási s egyéb háborúra készülődést jelző hír közlését megtiltotta.

A „Budapesti Közlöny“ holnapi száma ugyanis **Lukács László** miniszterelnöktől rendeletet közöl, amelyben figyelmezteti a közönséget és a sajtót, hogy az 1909-ben kiadott rendelet, amely az annexio alkalmával a háborus és mozgósítási hírek közlését tilalmazta, most is érvényben van.

A rendelet a következő:

Minthogy a katonai intézkedésekről egyes hírlapok oly cikkeket közöltek, amelyek mellett, hogy a lakosságot indokolatlanul nyugtalanítják s a véderő elhelyezéséről, egyes mozdulatairól is tájékoztatást nyújtanak, a m. kir. miniszterium a fegyveres erő állásáról, mozdulatairól, erejéről és működéséről, az erődök és erősítvények állapotáról, ugyancsak a fegyverek, hadiszerek és szerelvények mennyiségéről, az élelmiszerek hollétéről,

mennyiségéről és minőségéről, vagy szállításáról szóló hírlapi közléseket ezennel megtiltja.

Az ily tartalmú közleményeknek sajtó útján való közétételét az 1878. évi V. törvényeikk 456. szakasza öt évig terjedhető államfogházzal és 4000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja.

Ez a tilalom a kormány által nyilvánosságra hozott tudósítások hírlapi közétételére nem terjed ki.

Budapest, 1912. november 23.

Lukács László s. k.

A mai naptól kezdve tehát az oly szenzációs mozgósítási hírek kimaradnak a hírlapok háborus közleményeiből.

APRÓ ESETEK

*

Két Heine-történet. — A pilulák bizovnitása. — A gavallér.

I.

Rotschild James báró, a párisi Rotschild-ház feje nemcsak a pénzügyek iránt érdeklődött, hanem a művészettel is törődött. Művészbárságai közé tartozott Heineval éveken át tartó intím ismeretsége. A párisi száműzetésben élő nagy német poéta gyakran volt vendége Rotschild bárónak és egy ilyen vendégség alkalmával a pénzfejedelem asztalára a leghíresebb borok egyike: *Lacrima Christi* került.

A báró élmerengve nézte a pókhálós ódon palackot és így szólt asztaltársához:

— Sajátságos elnevezés ez a *Lacrima Christi*. Ugyan mit jelent ez a két szó?

— Nagyon egyszerű — válaszolt Heine — *Lacrima Christi* latinul annyit jelent: Krisztus könnyei.

— Szép — folytatta Rotschild. — Ezt én magam is tudom. Hanem arra vagyok kíváncsi, hogy miért nevezik éppen Krisztus könnyei-nek ezt a bort?

— Ez még inkább egyszerű dolog — felelt szarkazmussal Heine — Krisztus könnyei: mert Krisztus keserves könnyeket hullat, hogy a zsidók ilyen jó bort ihatnak!

II.

Amidőn Heine más alkalommal Rotschild James báróhoz volt hivatalos ebédre, éppen a mehelni érseket is a bárónál találta. Az inas jelentette, hogy találva van, mire Rotschild udvariasan az ebédő ajtajához vezette az érseket. Az ajtónál az érsek kezdett udvariaskodni és a házigazdát tolta előre:

— Kérem báró ur, majd csak ön után! Menjen ön előre!

Rotschild nem sokat kérte magát, hanem benyitott az ebédlőbe. Az érsek kissé elképedve követte, mert arra számított, hogy a pénzfejedelem nem fog első szóra engedni udvariaskodó szavainak. Heine, aki kissé hátramaradt, látta a főpap zavarát és mosolyogva szólította meg:

— Eminenciád úgy látom udvariatlannak találja, hogy házigazdánk előre ment? Pedig egészen rendben van ez így: mert hiszen a bibliában is előbb jön az ó-szövetség és csak azután az új-testamentum.

III.

A törzsasztalnál orvosok ültek és élénken vitakoztak. Az egyik valami csodaszere terelte a beszélgetést, melyről a társaságban többen azt állították, hogy nemcsak nem ér semmit, de még ártalmas is. De az orvos hevesen védelmezte:

— Kérem, én már tíz év óta használom ezeket a pilulákat és még egy páciensem sem panaszkodott. Hát mit jelent ez?

Az önérzetes kérdésre valaki csendesen megjegyezte:

— Hogy a holtak nem beszélnek!

IV.

Egy hajdumegyei kastélyban nagy vadászmulatságra gyűltek össze a gavallérok, debreczeniek és fővárosiak is. Vacsora után a vendégek az előcsarnokban vették felöltőjüket és bucsuzni kezdtek. Csak az egyik gavallér állott tétován. Az inas zavartan mondta neki:

— Nagyságos ur, nem értem, hogyan történhetett, de a felöltő elveszett . . . nem találom! . . .

A háziasszony mentegetőzve szólott!

— Lehetetlen! No ilyesmi igazán nem fordult még elő nálam!

A gavallér, aki híres arról, hogy tiszter oly gazdagnak szeret látszani, mint amilyen, előkelő mosollyal válaszolta jó hangosan, hogy mindenki meghallhassa:

— Oh, semmi baj, kezét csókolom! Az egészben csak az a kellemetlen, hogy ebben a hónapban nem mehetek Londonba!

— Miért!

— Mert az én ruháimat Londonban szoktam megrendelni és oda szoktam utazni a szabómhoz, hogy mértéket vegyen rólam.

E pillanatban örvendezve szaladt be az udvarról egy cselédleány, egy felöltőt lobogtatva kezében harci jelnek:

— Megvan a kabát! Künn volt a tornácon!

Az inas átvette, megnézte a belését és csalódottan mondta:

— Ez nem az!

De a gavallér vígan mondta:

— Ej, dehogyan nem! Hát nem látja, hogy az én monogrammom van benne?

— Az ám! De tessék csak ezt a kis felírást nézni a gallériján!

A szabócég szokásos védjegyén ez állott:

Steier Gyula — Debreczen.

LEGUJABB

Ejeli telefontudósítás

Róma, november 23.

Bukaresten át érkezett táviratok szerint a bolgár hadsereg helyzete a legkomolyabbá változott. Hivatalos megállapítások szerint november 17-ig 95.000 emberük pusztult el. Bulgária egész intelligenciája a csatatéren hullt el, vagy kórházban fekszik. A véres harcokon kívül borzalmas pusztítást végzett a himlő, a tifusz, a kolera. Ha 8 nap alatt nem jön létre béke, Bulgária megsemmisült és a legnagyobb meglepetések érhetik Európát, mert Törökország előnyomulására senki sem volt elkészülve.

Konstantinápoly, nov. 23.

Silivrei mellett a flotta támogatásával a törökök megtámadták a bolgárok jobb szárnyát, azt megverték, állásaikat elfoglalták, 3 ezredet megsemmisítettek és több ágyút zsákmányul ejtettek.

A törökök a bolgárok összes nehéz ágyuit elvették úgy, hogy a bolgároknak nehéz ágyujok nincs s a tüzelést be is szüntették.

Konstantinápoly, nov. 23.

A törökök Bujuk Csekmedzsét elfoglalták, 2000 bolgár elesett. A törökök minden vonalon előnyomulnak.

Kovács Gyula és Társa nőidivat terméi Debreczen, Fő-tér 55.

Őszi és téli ujdonságok női felöltőkben. Divat bundák, plüsch és szörme kabátok leány- és gyermek felöltők, boák 's muffok. Costümök, pongyolák, színházi és esti köpenyek divatszínben.

88 Csilpe-, selyem- és szövetblousok, divatos kötött kabátok dus választéka a legolcsóbb szabott árak mellett. 88

A „DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG KÉPES NAPTÁRA“ jövő hó 10-ike körül jelenik meg és küldetik szét ingyen. A naptár, csakis az előfizetők kapják meg. Boltban pénzért nem árulhatjuk. A naptár 240 oldalra terjedőleg jelenik meg és tartalmazza Debrecen város és a vármegye teljes és pontos címtárát. Az ideli naptár különösen értékes tartalmánál fogva. Ul előfizetők is ingyen kapják, ha legelőbb negyedévre előfizetnek. A kik tehát megakáriják szereznit naptárunkat, írassanak elő december 1-től lapunkra. Előfizetés bejelentéseket elfogadunk telefonon is. Telefon sz. 18. és 339.

HIREK

Vasárnapi istentisztelet. Holnap, vasárnap, a református templomokban a következő sorrendben tartanak meg az istentiszteletet: a Nagvtemplomban prédikál Urav Sándor lelkész. Kistemplomban 9 órakor Konrád Zoltán s.-lelkész. 11 órakor János Zoltán lelkész. a Kossuth-utcai templomban Bodnár Gábor s.-lelkész. az Ispótlvi templomban Nagv Lajos s.-lelkész. a városi szegényházban Haidú Zsigmond püspöki titkár. a Csabókerti imaházban Kovács János vallás-oktató lelkész. a Homokkerti imaházban Boér Károly vallás-oktató lelkész.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Seberényi Lajos segédlelkész végzi az istentiszteletet.

Debreceni postapostolat. Minden végtelenségnek vége szakad egyszer s így az is megtörténik, hogy a debreceni postapostolat felépül. Három emeletet építetnek, a mai postahivatal helyén. A földszinten a postahivatal nem fogadta el az üzleti sor érdekében tett kifogásokat, a posta is egyike lesz azoknak a középületeknek, melyek a Piac-utcai mérszaktiták és megrontják a forgalmat. Homlokvonalon boltok nem lesznek. Ha a bürokrácia egyszer valamit kiterjed és kirázza, nincs hatalom, mely változtatson rajta. Az utolsó órákban még egy kombináció merült fel, mely esetleg mégis némi változást okozhat, nevezis a Batthyány-utca 7. sz. házat átálították felmegevelre a postakincstárnak. Ha a vétel megtörténik, akkor a posta két utcára nyilván s a Piac-utcan esetleg hely maradna, üzleteknek is.

Az első inzვენés, mese, délután. Vasárnap délután 3 órakor tartja a Szabad Iskola I. mesedélutánját kis gyermekek számára. Az iparos dalárda nyitja meg ének-szám előadásával a mesedélután. Ezután Haidú Ilona tanító és Barcza Barna tanító fogadják a mesét mondani s az előadást berekeszti az iparos dalárda éneke. Az élvezetes és tanulságosnak kinálkozó mesedélután, a tavalyi sikerek után itélve, bizonyára sok bájos, mosolygó gyermekarcot fog egybevértetni az Ipartestület dísztermébe (Simonffy-utca 1. sz. II. emelet).

A kamara elnöki tanácsa hétfőn. november 25-én d. u. 4 órakor ülést tart. Az ülés a deó. 5-iki közvélemény napirendjével foglalkozik.

Szabászati tanfolyam. A Fémbariskola igazgatósága, miután a technológiai iparmuzeum által rendezett szabó ipari szabászati tanfolyam December 1-én a fémipari iskolában megnyiták, felhívja az utal az érdeklődőket tekintettel a legújabb szabászati rendszer bemutatására, hogy bejelentéseiket mielőbb tegyék meg a jelzett iskolában. Vagy Antal Vince szakelőadó Zöldfa-utca 2. számú lakásán mivel a felvételek korlátolt számauk lesznek.

Négyzeti választások. Az izri nőegyesület ma vasárnap d. u. 3 órakor az izri hitközség székházában (József kir. herceg-u. 26. sz. alatt) tartja tisztújító közgyűlését. A választások most sokkal zártosabbak lesznek mint más években, mert az üresedésbe került választmányi tagsági helyekért nagy korteskedés indult meg.

Munkásképző előadások. Az országos munkásképző helvi bizottsága a tél folyamán szórakoztató előadásokat rendez. a m. kir. állami fémipari szakiskola nagytermében (Széchenyi-utca 2. sz.) Az előadások célja a munkásoknak szórakoztató nevelése. A kiváló és önzetlen szereplők módot nyújtanak arra, hogy a közönség a hasonló célból szervezett előadások legjobbját kapja. vasárnap délután tartandó előadásán szivesen lát a rendezőség bárkit, ki tanulni és szórakozni akar. E. hó 24-én vasárnap d. u. 4 órakor megtartandó ünnepéven 1. Az Ébredés dalkör fog szerepelni néhány számmal. 2. Ez követelő dr. Lefkóvits Vilmos ur tart előadást „Az emberiség fejlődéséről”. 3. Az Ébredés zenekar fog előadni néhány dalt. Az érdeklődők figyelmét, az uton is felhívjuk e tanulságos és szórakoztató előadások sorozatára. A december végéig tartandó előadások előrelátható programmia plakátokon is közölve van.

Házasságkötések. A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál foivó hó 16-án délután 4 órától, foivó hó 23-án délután 4 óráig a következő házasságok kötettek: Szekeres András—Prákma Juliánna—Friedmann—Mózes—Veinfeld Ida, Mocsári—Ödön—Kuczik Margit, Arárdi Ferenc—Goda Juliánna, Takács József—Balogh Róza—Pongor László—Bak Margit, Szilágyi—Bábor—Förök Zsuzsanna, Dári Miklós—Dibala Borbála, Nagy Antal—Kovács Margit, Gulvász Mihály—Kenderessy Juliánna, Kozma István—Szabó Zsuzsanna, Medve Bálint—Beké Zsuzsanna, Juhász Sándor—Szabó Margit, Aponyi Flórenc—Szász Eszter, Szilágyi Gábor—Orbán Juliánna, Szilágyi György—Szűcs Margit, Nagv János—Szakál Róza, Hancza Gábor—Lakatos Juliánna, Szilágyi József—Olajos Eszter, Kiss István—Ménés Katalin, Ilvés Sándor—Sz. Kovács Eszter, Lovász Márton—Fiák Juliánna, Elek János—Nagy Juliánna, Faragó Ferenc—Szatmári Eszter, Tóth Mihály—Umlauzer Mária, Elek Gábor—Pásti Erzsébet, Boruss József—Imre Róza, Kovács András—Balogh Emma.

Magántisztviselők evlítése. A Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak egyesülete ma délelőtt fél 11 órakor a Maróthy György (Morgó-utca 4. szám) alatti helyiségében rendkívül fontos tárgyalást tart. A rendezőség felkéri az egyesület tagjait, hogy a evlésen okvetlen jelenjenek meg.

Vasuti tisztviselők hangversenye. Az államvasutak debreceni tisztikara, a vasutas árvák javára, nagyszabású hangversenyyel egybekötött táncmultságot rendez december 14-én a Royal nagytermében Kovács József polgármester, Uhlárik Béla s Mándv Bertalan üzletvezetők védnöksége alatt. A hangverseny műsorának, különös érdekességét ad Füredi Samu gordonka művész szerenlése, kinek művészi játékában csak nem rég gyönyörködött városunk jubileuma alkalmával. A műsor többi számaait szintársulatunk művészei — kéőbb közlendő, műsorral — töltik be és, így előreláthatólag, egy fényes sikerű estélyben lesz része közönségünknek. A mulatság meghívói iórérszben már szétküldettek s jegvek már kaphatók Acél Henrik könyvkereskedésében.

Protestáns-estély. A Hittanszaki-Onképző Társaság e hó 30-án délután 5 órakor protestáns-estélyt rendez. A szépnék igérkező estély műsora a következő: 1. Te-hozzad közelebb... Angol ének Matsutól, Férfikarra Mácsai, Előadia a Főiskolai Ének-kar, 2. Megnyitó, Tartia Bánvai Lajos szónó-r a H. Ó. T. elnöke, 3. Kiss József: Azóta kisasszony, Szayalia Horváth Margitka ur-leány, 4. Bariton-szólo, Eneki János, Ant-tal püspökladányi kántor, harmóniumon kíséri Füleki Kovács Mihály debreczeni kántor, 5. Beszéd: Tartia Kiss Ferenc theol. tanár, 6. Csokonai Hamar követe a tavasznak, Zenéjét szerző Haidú Ártirta Má-csai, Youngs-négyesi kísérettel éneklő Páncz Jenő hittanhallgató, és Soós Jenő tothallgató, 7. Kiss József: Résztel a „Jehova”-ból Szayalia Ceclédy Emánuel hittanhallgató, 8. LXXVII. zsoltár, Közének.

Ményasszonyok völegények. A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál foivó hó 16-án délután 4 órától kezdődőleg foivó hó 23-án délután 4 óráig a következő eljev-zéseket felemtették be: Bördás Bálint—Si-pos Róza, Hegedűs Imre—Szilágyi Eszter, Kiss József—Horváth Juliánna, Gszelmann István—Plundt Jusztina, Jakab Vilmos—Asz-falos Zsuzsanna, Erdei Lajos—Köréi Erzsé-bet, Kiss P. Lajos—Csóka Erzsébet, Haidú István—Varga Erzsébet, Schwartz Andor—Krausz Ilona, Tóth Ambrus—Rác Zsuzsanna, Gasparik Ádám—Magyar Erzsébet, Debreceni István—Suszszky Julia, Gál Imre—Pintve Virág, Barta Károly—Juhász Etelka, Szabó József—Gulvász Juliánna, Ibenháti Imre—Nagy Juliánna, Olarin Miklós—Belen Ofélia, Tarvi Lajos—Ókrös Eszter, Gábel Dezső—Czeisler Anna, Szabó István—Kovács Mária, Schwartz Lajos—Kohn Adél, Barna József—Éles Teréz.

Zeneestélyek a Royal-kávéházban. Amint már a t. olvasóközönség lapunk után értesült, a Royal-kávéházban esténként a Homoki Aladár kitünő cigánvzenekara muzsikál. Homoki Aladár cigánvörímás eddig a külföldön szerzett magának, és a magyar nemzeti zenének jó hírnevet, ahol elragadtatással hallgatták edesbus notáinkat s a cigánvörímást valóságos ünnepelték. Homokinak nagyon gazdag választékos a műsora, így hogy mindennap új remek összeállításban adia elő nemcsak a gyönyörű magyar noták egész sorozatát, hanem ezenkívül az utabb tánczenét és a klasszikus kompozíciókat is. A zenekar 12 tagból áll. Belépti dii nines.

„Henneberg-selvem“ csakis ezt ve-yan fekete, fehér 6. sz. nes K 1.35-től mé-terenként blousok és felöltőkrel Bórmertve és már el-vámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot postafordulattal küldünk Solyemgyár Henneberg, Zárich

Feibeverte a gazdáját. Zamodics János püspökladányi téglagyáros október hó 28-án, — mint tudósítónk jelenti, — kilizette személvzetét. Így Horváth Kálmán kocsis a megkapta iárandóságát, melvből menten be is szeszelt az egyik odavaló korcsmában. Később téglát szállítottak Othbaum nevű korcsmáros házához s a gazda hívta kocsisát, szállion le a szekérről és segítsen a káout kivitni. A beszeszelt ember le is szállt de olvat káromkodott s oly dühvel ment a gazda felé, hogy ez tanácsosnak tartotta fél-rebillenteni. Mire Horváth a kocsi derekából lekanta a keréktisztítófát s ennek vasas végével olyan ütést mért gazdájára, hogy azt menten elborította a vér. A seb 20 napon túl gyógyult, így a kocsis ellen-súlyos testi séntés miatt indult eljárás.

SALVATOR kiváló bőr- és lithiános gyógyferrás
 vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emész-tési és lélegzőszervi szervek hurutjainál kiünó hatásu. Természetes vasmagnes tartalommal.
 Kapható égyvárvixkereskedésben és gyógyaszerárakban. SCHULTES AGOST Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

1912. NOVEMBER 24.
 Könyv... Számos... venci... gyermek... képessége... a Scott-fé... ezrei bizo... lata gyakr... kedvező... frissebb... megy ker... gyakran...
 S... E... M...
 hogy a S... dallal fog... gyermeke... kura örö... neknek... De csak... Egy eredeti... kapható. Ha... Scott és Bow...
 A... ebben az... párisi... rajd... ról... Abau... den csüt... dekl... Lajos... kez... Felelős... Jenő, K... Szikszó... diosus... Láng... Szepsib... m... szerkes... berre... Pedin...
 ma vas... a Csap... ben... A... óráig...
 „Jó...
 Modern... jevi... 8... 00... VIII...
 metlen... mond... közi... Puská... egy v... san ö... kellett... Geró... alatta... ték s... szede... vizsgé... tokat... alatt... éves... lom... intéz...
 Hal... Rend...
 Ha... V...
 88

Könnyen fogzanak a gyermekek.
 Számos anyai gondokkal küzdve várja kedvencének fogzási idejét, különösen, ha a kis gyermek teste nem bír megfelelő ellenállóképességgel. Ennek emelésére nincs jobb szer a Scott-féle Emulsiónál, amint ezt az anyák ezrei bizonyítják. A Scott-féle Emulsió használata gyakran már aránylag rövid idő alatt kedvező fordulatot eredményez, a gyermek frissebb lesz és minden nehézség nélkül megy keresztül a fogzási időn. A gyermekek gyakran annyira szeretik a

SCOTT-féle EMULSIÓ

hogy a Scott-féle úveget örömmel dallal fogadják és így az ezen kitűnő gyermekerősítő szerrel folytatott kúra öröm az anyának és a gyermeknek egyaránt.

De csak a SCOTT-féle Emulsió, más nem. Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott & Bowne, 11, m. B. H. címre Wien, VII., akkor egy gyógyszer után próbaadagot küldünk.

A mintautság. Akik azt hiszik, hogy ebben az esetben a londoni „Times”-ról, a párisi „Matin”-ról, vagy a newyorki „Herald”-ról lesz szó, alaposan tévednek. Az „Abau-Torna és Felső-Borsod” című minden csütörtökön megjelenő „általános érdeklő hetilap”-ot illeti ez a díszes felző, mely Lajoszentpéteren lát napvilágot s a következő szerkesztő lista díszíti címirata felett: Felelős szerkesztő és lapfelfelügyelő: Barta Jenő, Kassán. Főszerkesztő: Papp István, Szikszón. Felsőborsodi társszerkesztő: Studiosus. Társszerkesztők: Abauizántón: Láng Izidor, Szikszón; Világhy Nándor, Szepsihen; Skutély János. Tessék elképzelni, hogy az a kiállítás, melynek a kiválóan szerkesztett sajtóorgánumnak, ha annyi emberre van szükség annak összeállítására. Pedig egész terjedelmű — alig hat oldal.

Halál Béla festőművész kiállítására ma vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg a Csapó-utca 1. szám alatti Hunnia-mütermében. A kiállítás napoként d. e. 8-tól d. u. 4 óráig van nyitva. Díjtalanul tekinthető meg.

„József Főherceg Szálló”
 BUDAPEST.
 Modern kényelmes, tiszt. Vendégszobák 3 K-tól feljebb. Gőzfűtés, lift. Intézményi pénzt. A keleti pályaudvarral szemben.
VIII., BAROSS-TÉR 2. SZÁM.

Megmarta egy veszett kutya. Kelletlen kalandia volt ma délután László Zsigmond debreceni állatorvosnak. Amint a Rákóczi-utca 3. sz. ház előtt haladt el, ahol Puskás Károly dohánvári igazgató lakik, egy veszett kutya támadta meg s oly súlyosan összemarta, hogy a Pasteur intézetbe kellett felmennie. Az ebet úgy László, mint Gerő állatorvosok veszettségére gyanusnak találták ezért hatósági megfigyelés alá vették s ha csakúgy konstataciók raita a veszedelmes betegség, ki is irtják. Egyben vizsgálát indult aziránt is, vajon más állatokat nem-e marta meg a veszettség gyanúja alatt álló eb. László, aki nemrég nősült, 29 éves fiatalember ma délután érhető izgalommal sietett Budapestre, hogy a Pesther intézetben beöltassa magát.

Nagy Occasio eladás megkezdődött Halmágyi Sámuel fő- és fióküzletében. Rendkívül olcsó árak.

Hatóságilag engedélyezett végkiárusítás
BOTTÓ KORNÉLNÁL,
 Hungária mellett.
Az üzlethelyiség kiadó.

Crème Simon teszi üdév és fiatallá a bőrt. 50 év óta árulják és kapható mindenütt a sok hamisítvány dacára. A Simon-rizspor és Simon-zappan egészít ki e kiváló áztatás és higiénikus krémet.

Népesedés. A debreceni állami anvakönvi hivatalnál az elmúlt hét folyamán 36 halálesetet és 75 születést jelentettek be. A természetes szaporulat tehát 39 személyn.

Neuman-féle aradi élesztő a legiobb. Bel- és külföldi kiállításán több kitüntetésben részesült.

Egy szép, modern 5 szobás lakás Péterfia-utca 71. szám alatt kiadó február 1-jére.

Halálozások. A debreceni állami anvakönvi hivatalnál folyó hó 22-én délután 4 órától kezdődően folyó hó 23-án délután 4 óráig a következő haláleseteket jelentettek be: Csecsódi Erzsébet ref. 25 napos. Barta Károly ref. 42 éves. özv. Varga Jánosné Simon Erzsébet ref. 54 éves. Szabó Zsófia Veronka ref. 14 napos. Csonka József ref. 55 éves. Szatmári Mária ref. 15 éves. Dömbi Gábor ref. 64 éves.

A háziasszonyok

a bevásárlásnál a saját érdekében kérjenek határozottan Valódi Franck-ot a kávédarálóval.

Nagyon tanácsos mindjárt meggyőződni arról, hogy az adott ládika vagy csomag a „kávédaráló”-val, a „Valódi” minőség kezeségével van-e ellátva. Gyár Kassán.

Orvosi kitünőségek elismerik, hogy minden emulsiónál jobb a Zoltán-féle csukamájolaj, mert iz- és szagtalan, a tisztasága páratlan, fölösleges és nehezen emészthető alkatrészeket nem tartalmaz. Üvegie 2 K a gyógyszertárakban. Ezvedtől készítő Zoltán Béla gyógyszerész Budapest. Szabadság-tér.

Neuman testvérek aradi élesztő gyárosok mai hirdetésére felhíviuk a közönség figyelmét.

Halmágyi fiók-üzletében Piac-u. 32. (volt Szedlák-ház) a nagy Occasio-eladás megkezdődött.

GOLDSTEIN KAROLINA
Első Debreczeni
orvosilag elismert mellfűző-müterm
 a megyeházzal szemben levő Miklós-utca 5. szám alá

fett áthelyezve, ahol a legkényelmesebben berendezett váró és próba-terem áll a t. hölgyek rendelkezésére. Személyes felügyelet alatt lesz készítve és próbálva. Olyan újdonságú és divatos szabásokat szerettem be, amely itt még nem létezett, u. m. **Tricóliázó, halcsont nélküli fűző, hár és csipő gummi-fűzők** minden rendszerű használatú és egyenestartó, törvényesen bejegyzett saját védjeggyel. **NAGY RAKTÁR** divatos fűzőkben 5 koronától feljebb. Tisztítás és javítás jutányosan és gyorsan eszközöltetik.

Eredeti Pichler, Borsalino és angol kalapok
 a legszebb formákban és szép nyakkendőújdonosságok
Lengyel utóda, Frank Imrénél.

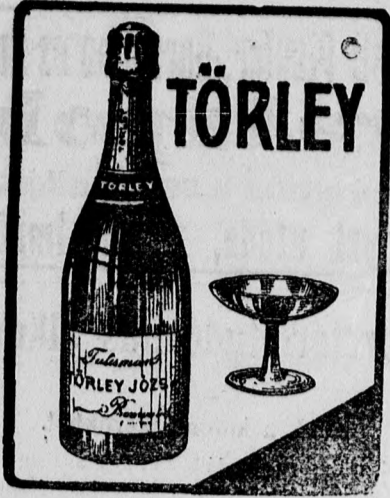
A harctéri tudósítás alkonya.

Cikk a katonai körökből.

Egész Európa csodálkozik mostanában nemcsak a balkáni harctér:ől küldött hivatalos jelentéseken, de még inkább azon a furcsa szerepen, amelyet az ottani harctéri tudósítók játszanak. Ez a szerep éles ellentétben van azzal a tekintéllyel, amelyet a világsajtó harctéri hírszolgálatok kivívott magának. Jövőre a vezérkar aligha fogja igénybevenni a háború lezajlása után a lapok háttérjelentéseit, mert a sajtó szerzői harctéri privát-tudósításoknak örökre befellegzett.

Azok az újságíró-urak, akik minden szükséges felszerelvéssel elutaztak a harctérre, hogy a csatavonal mögött saját megfigyeléseik alapján értesíthessék az eseményről lapjaikat, ma kivétel nélkül az egyes hírszolgálatok fölhadiszállásain tanyáznak. Ott nemcsak személyes mozgásuk tekintetében állnak a legszigorúbb megfigyelés alatt, de nem is szólva táviratokról, még arodalmi munkásságuk is a legkiméletelebb cenzura alá van vetve és meg kell elégedniük azokkal a semmitmondó morzsákkal, amelyeket a vezérkar megbízottai odaadobnak nekik. Ezért több szerkesztőségben fölmerült a kérdés, nem-e volna méltóbb a sajtóhoz, ha a küldött harctéri tudósítók visszahívnák és egyáltalán lemondani a szármalmas anyag értékesítéséről, mely amugy is oly nagy áldozatokkal vásárolható meg. Meg az olvasók elvégre a harctérre küldött újságíróktól a háborús események közvetlen leírását várják és nemcsak annak a vidéknek színes leírását, amelyen a tudósító átutazott és nem csak benyomásait városokról és falvakról, emberekről és azok gazdasági viszonyairól. Nem lehet a sajtónak szemrehányást tenni azért, hogy ily rendszabályokra nem számított. Az orosz-japán háborúban még nem akadályozták őket fáradságos munkájukban. De már Olaszország afrikai hadjárata alatt csaknem illuzóriussá vált küldetésük, de ez a háború oly sajtószerzői viszonyok közt folyt le, hogy joggal hihették, hogy az olasz vezérkar akkori rideg eljárása nem lesz megtekadó a balkáni harctérre.

A balkáni háború azonban már megközelíti egy modern hadviselés fogalmát, döntő sulyval nehezedik a sajtóval való bánásmódra az, hogy ugy a törökök, mint a keresztény balkáni-népek harctéri jelentéseikkel is félre akarják vezetni ellenségüket azért, hogy minden sztratégiai és gyakorlati eshetőséget kelősen kizsákmányvohassanak. Ezért a hadvezetőség bájosan bírhat többé közvetlenül mögötte elfogultatlanná megfigyelőket, akik a hírszolgálat minden eszközt felhasználva, hí tudósításokat terjesztenek és ekként az ellenség már akkor értesülhet a csapatok mozdulatairól, még mielőtt azok céljukat, vagy vállalkozásukat elérték. Igaz, hogy a hadvezetőség sok mindenre kötelezte a tudósítót és ez lelkiismeretesen tekintette veheti a vezérkar utasításait. De maga a harctéri tudósító sem szívesen terjeszt minden hírt a cenzura elé és a hadvezetőség sem tudhatja, mi van a sorok közt és nincs-e a táviratban egy szó, egy mondat, amelynek egészen más értelme van. A hadvezetőség tehát a legradikálisabb módon segít magának egyszerűen nem engedni a harctéri tudósítót a harctéri csatavonal mögé. Most még talán mosolvoznak az emberek a harctéri tudósítókkal való bánásmódon, de ha fogják látni, hogy a modern háborúban a régi harctéri tudósítás, bravúros szereplésével, szakítani kell. A fölhadiszállások ma nem azért tesznek, jelentéseket közzé, hogy a nyilvánossággal, a tényleg megtörtént eseményeket tudassák, hanem minden közleményüket csak az ellenfél megfélemsztése végett adják nyomatás alá. Ebből pedig a sajtó levonhatná a következtetést. A hadviselő, felek fölhadiszállásairól ma, tulnyomóan olyan jelentéseket adnak ki, amelyeknek csak a megfélemsztés a célja. Vajjon odaadhatja-e magát a sajtó ily célok szolgálatába és, nem-e volna helyesebb, ha alaposan megrostálná a háborúságra érkező harctéri hivatalos táviratokat. Mindenesetre így hihetben teljesítené földadatát, a nyilvánossággal szemben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bűnügyi főtárgyalások. November hó 27-én: Valentin Kálmán és társa lopás és orgazdaság büntette. Molnár Lajos és társa lopás büntette. Aszódi Benő és társa család és sikkasztás büntette. Kolompár Imre hatóság elleni erőszak büntette. November hó 29-én: Tóth Simonné és társa lopás és orgazdaság büntette. Uivári Sándor gondatlanságból okozott sulvos testisértés büntette.

Esküdtzéki főtárgyalások. A debreceni kir. törvényszék, mint esküdtbiróság a jövő héten folytatni fogja megkezdett munkáját s ez alkalommal a következő ügyekben hoz ítéletet: November 26-án: Gvilkossággal vádolt: Sipeki István. November 27-én: Rablás büntette miatt vádolt: Pál István. November 28-án: Szándékos emberölés büntetnének kísérletével vádolt: Csordás Péter. November 29—30-án: Gvilkosság büntetnével vádolt Szabó István és társai bűnügyében.

Debreczeni butorkészítő asztalosok árucsarnok szövetkezete
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
11 968 TELEFON: 968 11
HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálósobák, ebédők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem teveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szm-rna szőnyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállítási árban bocsátja forgalomba.

A számarköhögés.

Egyike a legelterjedtebb és a leggyakoribb gyermekbetegségeknek, amely még a legzsengőbb korban sem kíméli meg kedves gyermekeinket s amely a felnőtteket, legkönnyebben az anyát s az ápolónőt is meglepheti. Járványszerű föllépése, amelyet nagy és sokáig tartó fertőző képessége magyaráz és rosszindulatú természete szinte rettegetté tesz ezt a betegséget. A fertőzés leginkább a beteggel való érintkezés után történik, még pedig elhasznált levegőjének belélegzésével és kiköhögött köpedéke után. Azok a helyek, amelyeken legkönnyebben történik a fertőzés: a játszótér, az iskola, a templom és a gyermekszoba. A számarkürről okozott kórkeplet rendszerint olyan, hogy nem tagadhatjuk meg a szegény gyermekektől legélénkebb részvétünket. Legelőbb is étvágytalanság lép föl, azután nyugtalan álom, nátha, a szem vörössége, köhögés, szárazság és karcoló érzés a nyakban. A köhögés egyre gyakoribb lesz, hevessége fokozódik, majd lökészerűvé válik és lélegzethányt

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	778.50
Osztrák hitel	805
4 százalékos koronajáradék	84.40
Államvasút	681
Jelszóbank	411.60
Rimamurányi	696.75
Salgótarjáni	710
Köszüti vasút	658.25

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:
Bécs 5 1/2 %, Berlin 4 1/2 %, London 4 1/2 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Straasser és König) debr. búsományos távirati jelentése	
Búza októberre	
1913. Áprilisa	12.05
Répa 1913.	10.58
Zab 1913.	11.08
Tengeri 1913. év május augusztusra	7.87
Tengeri szept.	
Tengeri	

Készára 5 drágább.

A Debreceni Első Cidőgvár, melyet a Nagymagyaralföldi Bank finanszírozott, a mostoha pénzügyi helyzet s a bank felszámolása folytán, mint tudjuk, csődbe jutott. A csődvagyon el szokott kallódní s utána a csalódás hosszú időre bártortalanná szokta tenni a hasonló vállalkozások iránt érdeklődőket. Ez a kis gvár igen jó felszereléssel, kényelmes elhelyezkedéssel s üzletileg ügyesen és sikeresen dolgozott, fejlődött is. Száz munkása volt, köztük sok kisiparos, a kik most munka nélkül állanak. A kamara lépéseket tett a miniszteriumban s az Orsz. Központi Hitelszövetkezethél, hogy nem lehetne-e szövetkezeti alakban életre kelteni a vállalatot. Szávav titkár tárgyalta ez ügyben odafenn s bizonyos reményekkel tért haza.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyvet a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Weiszberger Á. Nvirbátor. Mandel Rozália Vásárosnamény. Barabás S. Szatmár. Azbei Márton Bánffvhuvad.

Kiadó lakások és üzlethelyiségek.

Piac-utca 34. sz. alatti házunkban 1913. év május 1-re kiadók:

1 utcai üzlethelyiség, — 1 első emeleti üzlet- vagy bankhelyiség, külömböző I., II. és III. emeleti 4, 5, 6 szobás és két garcon lakás.

Az összes lakások a legmodernebb felszereléssel, lifttel, központi fűtéssel hideg és melegvíz szolgáltatással stb. vannak felszerelve.

Értekezhetni: **Hegedűs és Sándor** könyvkereskedésében Kossuth-u. 11. sz.

NEUMAN TESTVEREK
szesz- és sajtolt élesztőgyárak
szeszfinomító és gőzmalom
ARAD.

Arad, a postabélyeg kelte.

T. C.

Tisztelettel értesítjük, hogy élesztőnk ottani és környékbeli kizárólagos elárusítását a mai naptól kezdve

Bán László

denaturált szesz-nagykereskedő urra ruháztuk át, aki az élesztőnk széthordását f. évi november hó 25-én (hétfőn) fogja megkezdeni.

Bán László ur ismeretes szolgáltatás-készsége és előzékenysége előre is biztosítja t. megrendelőinket arról, hogy a legmesszebbmenő igényeket is kielégíteni fogja, mert ő az általunk gyártott és már rég jó hírnévnek örvendő, kitűnő minőségű élesztővel mindig a legfrissebb állapotban fogja t. vevőinket kiszolgálni a napnak abban a szakában, amelyben az szükséges.

Kérjük tehát, hogy jövőre élesztőszükséglete beszerzése végett egész bizalommal Bán László urhoz fordulni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel

Neuman Testvérek.

Ujonnán átalakítva

Wien Hotel de l'Europe Wien

II., Asperngasse, Pratersrasso.

120 szoba és szalon Felvonó, fürdők, villamos 3.— koronától feljebb. világitás. Semmiféle külön díjazás. Központi fűtés. Minden kényelem. Mérsékelt árak.

1912. nov
APR
Férjet ke
özveg
vagyonn
50 200
német á
és meg
özveg
gyon, v
feivilágo
Cimbalon
Cim lea
Uri házak
varróné
Korona-
egy óva
nek ke
ben rés
vendég
Lajos t
Német le
4 éves
vétetik
Mindene
nyerhet
Egy mod
sz. ala
szobás
Üzlethely
19. sz.
Közvet
Üzlethely
kiadó.
utca 8.
Bocskay
miatt.
félhold
lehet
ceg-ut

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válasszbélyegyet osztolni.

Levelezés

Férjet keresnek: gazdag délamerikai fiatal özvegy, 24 éves orosz k. a. 50,000 rubel vagyonnal, néhány bécsi és magyar hölgy 50 200,000 korona vagyonnal, 22 éves német árva lány 400,000 márka vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy és özvegy. Komoly szándéku uraknak (vagyon, vallás, foglalkozás mellékes) díjtalan fevilágosítást ad: **Schlesinger, Berlin 18.**

Állást keres

Címbalom tanárnő magán órákat vállal. Cím leadandó kiadóhivatalban.

Uri házakhoz ajánlkozik jó szalonban levő varrónő. Eötvös-u. 12. sz. a.

Állást kap

Korona-vendéglő részére (Csapó-utca 17.) egy óvadékképes szakember **üzlethehelyiségek** kerestetik. Keresztény emberek előnyben részesülnek. Értekezni lehet a Korona-vendéglő kimérési helyiségében, Krausz Lajos tulajdonosnál.

Német leány, aki a háztartásban is segít, 4 éves leányka mellé december 1-től felvétetik a kiadóhivatalban megtudható címnél.

Mindenes, aki jól főzni is tud, alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóhivatalban.

Lakás

Egy modern 6 szobás uri lakás Piac-u. 77. sz. alatt kiadó. Ugyanott irodának való 4 szobás lakás is kiadó.

Üzlethehelyiség

Üzlethehelyiség legforgalmasabb Csapó-utcán 19. sz. alatt; lakás azonnal bárminek kiadó. Közvetítést iutalmazok: Telefonom 931.

Üzlethehelyiség Hatvan-utca elején azonnal kiadó. Értekezhetni Gépraktárban Hatvan-utca 8. sz. alatt.

Házak-Telkek

Eladó ház. Derecskén a fűtőren egy három szobás, üvegezett előszoba, fürdőszoba, konyha, spájz, nyitott folyosó és pincéből álló modern külsővel ellátott ház elköltözés miatt azonnal eladó. A vételhez elegendő 7000 korona készpénz. Cím a kiadóhivatalban.

Bocskay-kertben 7 hold szőlő. elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett. félholdas részletekben is. eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél. József kir. herceg-utca 33.

Különféle

Faj rózsaburgonya, tartós áru, kapható kicsinyben és nagyban a Deutsch-lele üzletekben.

Gyermekjátékok, franciababák, babakocsik, hintalovak, plüs- és posztó-állatok, társasjátékok, porcellánedények, chinaezüst ajándéktárgyak **legnagyobb választékban mesés olcsón, Schwarz M. L.-nél** Piac-utca 52., a megyeház mellett.

Használt nőruhák eladók. Aranv János-utca 42.

Kopirkönyvek olcsóbban mint bárhol, Heller patent, állandóan kaphatók Hoffmann és Kronovitz cégnél Piac-utca 49.

Új szálloda. Merkur-szállodám Hatvan-u. 61. sz. a., melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern kávéházamat megnyitottam. — Hónapos szép szobák kaphatók. Szíves pártfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy bérlő kerestetik a kávéházra és a szállodára. Esetleg külön-külön. Emerich Arnold.

Egy női íróasztal és egy fehér új vasgép eladó József kir. herceg-utca 21.

Néhány száz bevásárlási könyvecske akár egy tömegben vagy egyenkint jutányosan eladó a kiadóhivatalban, Piac-utca 49.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközölködjön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Saját cégével ellátott boríték olcsón kapható Piac-u. 49. sz. alatti nyomdában.

Egy jó karban levő nagy varrógép eladó. Alkalmos bőr- és ruhavarráshoz is. Tanító-utca 4. sz.

Vizvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakzerű kivitelben jótállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

Kályhacsövek, majdnem új, kaphatók. Cím a kiadóhivatalban.

Kukoricadaráló, egyvuttal használható bármilyen gabona darálására 11 K: továbbá kukoricamorzsoló 4 K 60 fill. Singer Dezső Budapest, Aradi-utca 22. sz.

Ha szándékszik pénzt takarítani, úgy olvassa el e hirdetést. Gyermek cipők 20/25 tartós, téli bélés 2 kor. 40. Gyermek cipők 26/28 tartós, téli bélés 3 kor. Fiu és leány cipők 29/34 tartós, téli bélés 4 kor. Fiu csizma 4 kor. 40.-től feljebb. Fiu ruha 4 kor. 40.-től feljebb. A legtartósabb **férfi női** cipők nagy választékban. Kalapok, sapkák és férfi divat cikkek nagyon olcsón **Klein Izó** nál, Csapó-u. 18.

Még kimaradt üzleti könyvek felette olcsón kaphatók lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 49.

Lópokrócok, kocsitakaró-ponnyák. legolcsóbban Fohn József zsáküzletében. Kereskedelmi és Iparkamara bérpalota. (A kir. törvénysszék mellett.) Telefon 492.

Ki szép és tartós c. t. óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Vendéglő és kávéház elutazás miatt eladó Attila-tér 2. sz. alatt.

Kitűnő, házilag készült borecet literszámmra eladó Piac-u. 77. I. em. 6. sz. a.

Vendéglősöknek. Piac-utca 85. az udvarban megtekinthető borhűtő és állványok bodegások részére is eladó. Értekezhetni Wiener Adolfnál Kossuth-utca 27.

Welsz Ferencz gépzemre be-taloz mőhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10—90.

Egy lókarban levő, alig használt szódavizet-kocsi eladó előnvös árért. Cím a kiadóhivatalban.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részlet-fizetésre is gyári árban kaphatók. Vászón, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Egy kis asztalkát keresek megvételre. Cím mem 339. telefon alatt délelőtt 11-ig.

Zománc-táblácskák igen olcsón megrendelhetők a kiadóhivatalban.

Egy régi **ióforgalmu fűszerüzlet** vezetés hiánva miatt eladó. Erzsébet-u. 42. sz. a.

Ebédkoszt bentékezésre kapható Magos-u. 9. sz. alatt.

Jó állapotban levő ui ruhák eladók. Cím a kiadóhivatalban.

Foltozást elvállal tisztességes özvegyvasszonv Kossuth-u. 33. sz. a. házmesternél.

II-ik új lóhús-mészárszék.

Tisztelettel értesitem a n. érdemű fogyasztó közönséget, hogy közkívánatra a II-ik lóhús-mészárszékét kedden, november hó 25-én megnyitjuk. Első főüzletünk **Diószegi-utca 12. szám** alatt van, a fióküzletünk **Nyugoti-utca 16/18. szám** alatt a honvéd-huszárlaktanyával szemben, ahol szintén a következő áron lesz a t. közönség kiszolgálva:

1 kiló kolbász	1 korona
1 » szalámi	1 »
1 » parizer	1 »
1 » leveshús	— .64 fillér
1 » peccenyehús	— .80 fillér
1 » darált és szinhus	1 korona
1 drb szafaládé	— .04 fillér
1 » virsli	— .04 fillér

Lóhús-vállalat.

2363—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 378/1—1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Glück Izidor részére debreczeni lakostól 74 kor. 10 fill. tőke ennek 1912. év január hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 41 kor. 76 fill. perköltség erejéig 1912. évi szeptember hó 9-én bírólag felülfoglalt és 888 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1912. évi november hó 25-én délután 4 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Bocskay-tér 9. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi október hó 28-án.

Oláh Géza, bírói kiküldött

Legelősebb, legszebb és legjobb
férfitöltönyök
 és **téli kabátok**
Grünfeld Adolf és Társa
 férfi- és fiuruha-áruházában kaphatók
Debreczen,
 Kistemplom mellett.

Nézzé meg a
Donogán és Somossy
 feltűnést keltő kirakatait.
 Debreczen, Kistemplombazár.

BÉCSI KIEGYEZÉSI IRODA
 elvállalja az olyan cégek rendezését, melyek
 fizetési zavarokkal küzdenek, akkor is, ha
 perles vagy zálogolás alatt állanak, a legku-
 sánabb feltételek mellett. Kiegyezési tőke-
 pénzről, esetleg jóállásról szükség esetén cse-
 kely költség ellenében gondoskodás történik.
 Megkötések **Frank L.** kiegyező címére Bécs,
 III., Weissgärberstrasse 8. sz. alá intézendők.

„Kossuth Lajos” gyógyszerész és
 vegyészeti labo-
 ratórium
DEBRECZEN, PIAC-U. 30. KORZÓ.
 Csak Dr. Szelényi Lajos tejcrémje a legjobb
 arc- és kétfinomító. Vegye meg!
 Droguista árucikkek droguista árban, leg-
 nagyobb raktár francia, angol, amerikai
 illatszerekben és kosmetikai cikkekben.
 Telefon 5-95.
Dr. Szelényi Arpád, gyógyszerész.

Tiszta agyagból készült, szép piros
cserép, fali téglák
 és **legszebb nyersalakozati és**
kémény-téglák
 csak a
Karczagi
agyagiparnál
 Karczagon szereshető be.

NAGY LAJOS hirdető irodájából.
 IRODÁK: Budapeston, Nagymező-u. 8., a Terézvárosi
 templommal szemben és Debreczen, Csapó-u. 13. sz.

Végtelen olcsóért!
**Minden elfogad-
 ható áron eladó!**
**A Nagyállomás-
 sal szembe levő**
 Boldogfalvai-kertben, Egyletkert-utca 12-ik
 szám alatt levő óriási nagy felkú ház. Ke-
 yés készpénzzel megvehető. Gyönyörű he-
 lyen fekszik. Kitűnő utja van. Tulajdonosa
Kallós Antal, mozdonyfűtő ur és neje.

Magyar Fém- és Lámpaárugyár
 Részvénytársaság
 debreczeni fiókja
Piac-utca 85.,
 a Royal-szállóval szemben.
Ajánlja
 az őszi időnyre a legújabb
 stílusu
 petroleumlámpáit, villany- és
 légszeszcillárait, valamint
 diszmutárgyait
 a legelősebb kivitelűt a legpazarabbig.
Hazai gyártmány.
Ujdonságok megörkeztek
Valódi Királyolaj.
 Kérjük a nagyérdemű közön-
 séget, raktárunkat becses lát-
 togatásával megtisztelni.

Vezérképviselőül
 Keres nagy gyárvállalat azonnali belépésre
 szorgalmas, intelligens urat, aki mint üzlet-
 szerző bízonyíthatólag eredménnyel műkö-
 dött, nagy provízió mellett. Korlátlan lehe-
 tőség a legnagyobb keresetre. Tőkepénz és
 szakismeret nem szükséges. Németnyelvű
 ajánlatok 5818. szám alatt Haasensteiner &
 Mogler A.G. I. Wien, I. dírcímre küldendők.

NAGY LAJOS hirdető irodájából.
 IRODÁK: Budapeston, Nagymező-u. 8., a Terézvárosi
 templommal szemben és Debreczen, Csapó-u. 13. sz.

 It volna egy végtelen olcsó
 vétel! Biztos megérhetés!
 Eladó ház üzletkötéssel, igen jó-
 menetű fűszerüzlet, italné-
 rés és dohányeladással! Ned-
 vező fizetési feltételek!
 Ezen ház a Vagongyár háta megett
 levő Bozzay-telepen, Keresztési-
 utca 25/a szám alatt van. Tulajdo-
 nosa: Szolnoki Imre ur és neje.
 Teljesen új, cserépes épület, van rajta
 három üzlethelyiség, igen jömenetű fű-
 szerüzlet, italnéres és dohányeladási en-
 gedéllyel. Van továbbá 3 szoba, előszoba
 és egy nagy borivó helyiség. Vnágos pince,
 fűskamara, külön kamara, 80 darab ser-
 tésre akol, jó vizű kut, külön baromfi-
 udvar baromfi-óllal.
 Az ára 13 ezer koronára van fel-
 adva, az elmúlt évben pedig 15
 ezer koronaért is kérték már.

NSU
 260 első díj, 28.000 az egész világon.
 Ezen világi részére képviselőket kerestünk.
 Neokarsulmer Fahrradwerke A.G.
 Neokarsulm (Württemberg).

NIGRIN
 a legjobb
 czipőkrém
 az egész
 világon. Az
 eddigi világhírű wiksznek vitriol
 nélküli gyártása is.
St. Fernelndt, Wien III.
 cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves
 gyári fennállás.

Wotan
 lámpa
 huzott drótszállal.
Kb. 75 százalék áram megtakarítás.
TÖRHHETETLEN
 Magyar
SIEMENS-SCHUCKERT-MÜVEK
 Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Mindenütt izzófény! (Pótolja a szengázt és
 a villamos világítást.)
Mindenütt káprázató fényes világosság!
Petroleum-izzófény-égy
„ARGUS”
 Modell 1911.
 Aranyéremek: Párizs, London.
 Az 1911-es modellél végre
 sikerült, egy égi előállí-
 tanunk, amely az óz-
 szas követelmények-
 nek megfelel. Ez a leg-
 tökéletesebb és egytény-
 más rendszer még csak
 meg sem közelíti. Azon-
 nal ég, szagtalan, olyan
 világos, mint a légszesz,
 egy liter 15-18 óráig ég.
 Könnyebben kezelhető, mint a közönséges
 lámpa. **Mindenütt alkalmazható,** csak a me-
 dence csavarnyilásának átmérője közlendő.
 Ára hálóval és lámpaüveggel **750 korona.**
 Pótizzótest 50 f. Pót-lámpaüveg 40 f.
 Az összes rendszerű izzótestek saját gyártása.
 Árjegyzéket világítási cikkekéről, petroleum-
 kályhákáról és újjdonságokról ingyen és kö-
 mentve. Fizetőképess képviselőket és kereskedőket
 kerestünk.
GASOLINLICHT-INDUSTRIE. Hauptdepot: **JOSEF HIRSCH**
 Wien, VIII., Kochgasse 32/III-345

1912. no
 632
H
 Deb
 tulajd
 N
 eladást
 sár
 Női fe
 Női fe
 Női fe
 Női fe
 Angol
 Szörm
 Plüsch
 Bárson
 Delain
 Bárson
 E
 :-
 rendk
 pongy
 intéze
 bátok
 Olcs
 ! E
 Gyon
 ság
 gekn
 Gy
 E
 M
 9706
 TRADE MARK

632 Telefonszám 632

Halmágyi

főüzletében

Debreczen, Piac-utca,

a főpostával szemben,

tulzsfolt raktár miatt az alábbi cikkekből

NAGY OCCASIO

eladást rendez, melyre az igen tisztelt vásárló közönség figyelmét felhívja

Női felöltő hosszú, színes . . .	K 20'—
Női felöltő hosszú, fekete . . .	K 18'—
Női felöltő hosszú, sötétkék . . .	K 16'—
Női felöltő „szörmenyak . . .	K 30'—
Angol costum, színes . . .	K 30'—
Szörme garnitúra, Muff és Boa . . .	K 16'—
Plüschkabát hosszú . . .	K 90'—
Bársonykabát . . .	K 30'—
Delain- és szövetspongyola . . .	K 19'—
Bársonyblúz, színes . . .	K 6'90

Eredeti párisi és berlini

MODELLEK

rendkívül olcsó árban. Ugyisint bluzok, pongyolák, costumok, női és leány felöltők, intézeti ruhák, városi bundák, szörmekabátok és seaplüsch felöltők óriási választékban.

Olcsó árak. Szolid kiszolgálás.**! Estélyi köpenyek !****Uj vendéglő.**

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy az új Király-utcában (Wiener Adolf ur házában, régebben Piac-utca 85. sz.)

Bor- és sörcsarnok, zóna-éttermemet

a hó 28-án megnyitóm Igen csinosan, ujonnan rendezkedtem be és olcsó árainnal, valamint elsőrangú magyar konyhával, ugynevezett házi kosztal feltűnést akarok kelteni.

Abonnenseket csekély díjazás mellett vállalom.**Egész éjjel nyitva. Folyton meleg konyha és bableves.**

Tiszta italkezelésről, pontos kiszolgálásról legjobban gondoskodik

Molnár Ferenc, vendéglős.**Meghívó****a Nádudvari Házi-Iparosok Szövetkezete**

1912. évi december hó 1-én, délelőtt 11 órakor a község háza nagytermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.**TÁRGYAK:**

1. Igazgatóság jelentése a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg* és zárszámadások előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatósági taghelyek betöltése.
5. Esetleges indítványok.

* Az évi mérleg és zárszámadások a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében minden tag által megtekinthetők.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi**Gyomorcseppek**

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógy-zertárában Debreczenben.

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél karácsonyra nagy árleszállítás.

Téli ruhaszövet 115 cm. széles métere K 2.— Karácsonyi ára 1 K 20 f
 Angol divatszövet 135 cm. széles métere K 3.40 Karácsonyi ára 2 K 20 f
 Double kosztümbelme 140 cm. széles métere K 5.— karácsonyi ára 3 K — f
 Francia gyapjú Delin métere K 1.80 Karácsonyi ára — K 90 f

Blouse és ruhaselymek métere K 3, 4, 6.— Karácsonyi ára 1, 2 3 K
 Színes társzövetek métere K 2.50 Karácsonyi ára . . . . . 1 K 40 f
 Jó mosó cosmanosi kartonok métere 90 fill. Karácsonyi ára — K 44 f
 Divat flanel velezek métere K 1 karácsony ára . . . . . — K 55 f

Kézitáskák, kötények, sálók, kendők rendkívüli lezsállított árban!**Amerikai Czipő Részvénytrásaság**

American Shoe Company Ltd.

Debreczen, Piac-u. 44.sz.

!! 1085 !! Helyi, megyei és interurbán telefonszám !! 1085 !!

Elsőrendű valódi amerikai női-, férfi- és gyermekczipő-különlegességek kizárólagos raktára.**Divatos formák! Kérje képes árjegyzékünket. Kitűnő anyag!**

Seciferrin

Az erőtlének és gyöngék kedveltje. Feleleveníti a vért, erősíti az idegeket és szellemet, biztosít egészséges, rózsás arcszínt és új életerőt. Gyors hatása az orvosi világban, mint a közönség körében nagy feltűnést kelt. Ára K 4.—. Gyógyszertárban kapható. Főlerakat: Török József gyógyszer., Budapest VI., Király u. 12.

Semmering

2 órányira Bécsből.
3000 láb a tenger
színe fölött.

Elsőrangú téli sport hely.

Panhans szálloda a hozzátartozó János főherceg nagyszállodával, 400 szoba. Legnagyobb kényelem. Az Osztrák Téli sportkör székhelye. December közepétől március végéig naponként két hangverseny, sporttársasjátékok, művészi akadémiák, humorisztikus esték, jelmez- és jégünnepegy, 1 mester-ski-ugrómérkőzés (Európában a legszebb), 4 gyakorló-ugrómérkőzés, 1 mű-bob futópálya, 4 ródli-pálya. Villamos felvonó, mely a kiindulási ponthoz való visszajutást a sportszerszámokon (bobs leigh és ródli) lehetővé teszi; nagy skiterületek. Korcsolyázótér. Minden vasárnap téli sportünnepegyek, naponként ródli futás, skiugrás. Téli sport-tanítók. Skikjöring-utazások, gyinkhanajátékok. Farsangi ünnepegyek.

Ficku! Még most sem jegyezted meg magadnak, hogy csak **Jacobi antinicotin** szívarka-hüvelyt szíved!

Nagybani eladás Adolf és Alexander Jacobi, Wien VIII.

Ujdonság! Törv. védve Styria-
UNIVERSAL
kötőgép

az összes pamutvastagságok kötésére, akár finom, akár durva.
„Styria“-kötőgépgyár Grác 102.
Ismeretlenség ingyen. Legolcsóbb ár.
Részletfizetésre is. Képv. kerestetnek

NAGY LAJOS hirdető irodájából.
IRODÁK: Budapeston, Nagymező-u. 8., a Terézvárosi templommal szemben és Debreczen, Csapó-u. 13. sz.

Uri megélhetés!

Biztos kenyér!
Haláleset miatt eladó ház!
Jómenetelű hentes mészáros és fűszerüzlettel

Hadházon!

Minden elfogadható árért és kedvező fizetési feltételek mellett!

Ez a ház Hadházon Bocskay-tér 1223 sz. alatt van. Tulajdonosa Lovas Imre ur. Az épület az üzlethelyiségeken kívül magában foglal két szobát, konyhát, nagy kamarát, üvegezett verandát. Van továbbá jóvízű kökut, istálló 5 darab jószágra, kocsiszin, jégverem, 125 szekér jégre. Van továbbá egy különálló cserepes épületben egy szobás lakás és egy modern fűtőhelyiség, alatta pince, cseréppel fedett sertésöl 8 darab sertésre, nagy telek, gyümölcsös, virágos- és baromfi-udvar, gazdasági-kert. Ezen ház öt utcára sarvállik. Az üzleti berendezések és az áruraktár leltár mellett veendők át.

Vigyázz! Rékre festett kirakat. Vigyázz!

Karácsonyra nagy árleszállítás!

Mindenkinek érdeke, hogy most üzletemet, ebben a rossz pénzügyviszonyokban fölkeresse, mert aki nálam vesz, sokat takarít meg. Igen sok áru érkezett a karácsonyra minden áruból.

Kérem a kirakatokat megtekinteni!

1 mtr 120 c. széles kosztüm szövet mtr most	— kor. 72 fill.	1 drb gyermekruha szép kivitel	1 kor. 36 fill.
1 mtr francia grenadin bordürrel is	1 kor. 10 fill.	1 mtr selyem minden szín	— kor. 90 fill.
1 mtr bársony több színben most	1 kor. 20 fill.	140 c. széles kosztümkelme minden szín-és kivitelben meglepő árban.	
1 drb selyem schál igen szép	2 kor. 10 fill.	1 drb vattás paplan 1 személyes	4 kor. 20 fill.
1 drb gazé selyem schál igen divatos	2 kor. 60 fill.	1 mtr barchet, flanel 75 c. széles	— kor. 36 fill.
1 mtr selyem batiszt ujdonság	— kor. 34 fill.	Diszek, csipkék, szőnyegek , függönyök, kötények , harisnyák , bolero k, hencser takarók, blouse kelmek , tricok, schál kendők, vásznak , zefírek mind meglepő jutányos árban.	
1 drb gallérvédő most csak	— kor. 40 fill.		
1 drb gallérvédő selyem sok színben	1 kor. 20 fill.		
1 drb női ing finom sifonból csak	1 kor. 36 fill.		

Ifj. Molnár Lukács

Kossuth- és Batthyány-utca sarok, a színházzal szemben.

Családi házak ideális fűtése:

Ujrendszerű, higienikus központi légfűtésünk, önműködő szellőztetéssel.

Berendezése és üzeme olcsó, kezelése egyszerű, veszélytelen. Alkalmos családi házak, üzlethelyiségek, termek, mozik, iskolák, templomok fűtésére. Regi

házakba is beépíthető. 2500 referencia. Prospektus ingyen és bérmentve.

Luftheizungsbaugesellschaft, Wien XVII/3.

**ANNAK A
TITKA,**

hogy fiatalok és szépek
legyünk, megvan oldva az

**„OJA“
CSODASZAPPAN**

egyszerű használata által. Az „OJA“ szinte meglepő hatású szépítőszert, mely az arcbőrnek viruló színezetet kölcsönöz. Az arcbőr minden tisztátalansága eltűnik. „OJA“ használata mellett a legduzzadtabb kezek előkelők, gyöngédek, tiszták és finomak lesznek.

Egész doboz 2.— K.

Kis doboz 1.— K.

Ügyeljünk gondosan az „OJA“ névre, mert csomagolásainkat csalódásig utánozzák.

Debreczenben kapható: Központi drogériában Piac-utca 20., Stern József és Testvére r.-i.

Simonffy-
utoza 55.

Ruhafestő.

Szechenyi-
utoza 6.

GÖZMOSÓ.

Wacha Róbert
Debreczen.

Telefon 840. Telefon 840.
Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe:
Simonffy-u. 55. sz. intézendők.

Ágytoll-
tisztító.

Varga-
utoza 35.

Vegyí-tisztító.

Verbóczy-
utoza 14.

Önálló ekzi-
vagy hólyg-
gyanánt. Ev-
szerepesség
falun, akár
sége. Hiv-
foglakozásu
közé e mell-
noncen-Ex

leg
Wa

Kapható

Figye

Egyhá

Me

lés okozt

o szul

Csill

Hirét és

nősen an

fent nev

hatása va

málat után

Gy

több

:: ki

„Ste

Mindkét

talás és

Kiváló ha

mertté te

jedteb

Kapható

Csilla

D

BAJU

BU

ÉPITKEZ

ÉS GE

TE

Budapest,

ARANYBÁNYA.
 Önálló ekziszienciát szerezhet igyekvő utiember vagy hölgy egy széküldési hely
Értesítője
 gyanánt. Evi kereset 6000-8000 korona. szigoruan tiszteletes dolog, mindenkinek alkalmas, akár falon, akár városban lakik. Bolygóság nem szükséges. Hivatásának felhagyása nélkül mellettfoglalkozással üthető. Tudakozódhatni az életleírás közlése mellett „Filialeiter Nr. 6. 121.” alatt. Annoncen-Expedition „Propaganda” Wien, XIII/8.

WASHALL
 legjobb mosószer
 Washall Company Wien
 II. Kurzbaugasse 3.

Kapható **Friss Sandor** kereskedőnél Debreczen.

Figyelem!

Állami, városi tisztviselő uraknak igazolványba szükséges visit képek **Takács Vince** fényképezésnél **Egyház-tér 3. sz.** kedvezményes árak mellett 2-3 nap alatt készülnek. Ugyanott feltűnő szép fényk. lev. lapok 12 drb 3 koronáért.

Egyház-tér 3.

Megbecsülhetetlen

és megfizethetetlen gyógyszerül szolgál **rheuma, köszvény, húlé** okozta **hasogatódás, nyilallás** és **szuródásoknál** a kiváló hatásu

Csillag növényessz.

Hírét és közkedveltségét különösen annak köszönheti, hogy **Ar** **70** **fillér.** fent nevezett bajoknál kitűnő hatása van és már rövid ideig használat után javulás és gyógyulás áll be.

Gyomorgyengeség, szélgörcs, fejfájás, köhögés, mellszorulás és több naponként előforduló bajnál **kipróbált hatása van a ::**

„Stella növényesszencia fluid“-nak 1 üveg ára 40 fillér.

Mindkét kitűnő gyógyhatásu szer több évi tapasztalás és kipróbálás után került forgalomba. Kiváló hatásuk rendkívül kedvelté és ismertté tette ugyanarra, hogy a legelterjedtebb házi szerekek tekinthetők.

Kapható a készítő **REICHARD SÁNDOR Csillag gyógyszer-tárában** Debreczen, **Árpád-tér.**

Friedmann Sámuel
 bádigos és vízvezeték-szerelő
:: műhelyét áthelyezte ::
József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádigos munkákat jutányosan készít bádigos mesterek részére is.

BUTOR!

Telephely 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menyasszonyi kelengyék óriási választékban.

Varga József

Debreczen, **Piac-utca 44. szám** az udvarban.

Első Debreczeni Bőröndgyár.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy bőröndüzletemet

Dégenfeld-tér 3. szám

alá helyeztem át, ahol mindennemű utitáska és bőröndárak kaphatók. Minden e szakmába vágó munkát, ugymint ridikül, szivar- és pénztárca javítását pontosan és jutányosan eszközölök. **Táska-áthuzatok és kosárbevonásokat** is elvállalok. Szives pártfogást kérek

Königsbach N.
 bőröndös,
Dégenfeld-tér 3. sz.

Új női kalap

szalonunkat

Arany János-utca 1. sz.

alatt megnyitottuk. A nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

TÖRÖK IRÉN és TSA.

Nem végkiárulás!
Nem csődből vett régi árak!
Hanem

szép, friss divatos dolgok nagy választékban.

Gyönyörű flanel bluzok	K 1-50-től
Posztó bluzok, minden színben	K 2-50 „
Csipke bluzok	K 3- „
Selyem bluzok, minden színben	K 6- „
Bársony bluzok, remek fazon	K 6- „
Pongyolák	K 5- „
Barchet gyermekruhák	K 1-50 „
Szövet és posztó gyermekruhák minden nagyságban	K 2-50 „

!! Leánykabátokban nagy választék !!

Partieban vett valódi szőrmeárak.

Mindenféle pipere-, rövidárak, bélések, selymek, ur, női fehérneműek és divatcikkék. Szövet, barchet, pouplin különlegességek. Gyönyörű selyem nyak- kendők 70 fillértől. 1 pár szarvas- és glasse-bőrkeztű 1-80 K. Harisnyakülönlegességekből óriási választék.

REICHMANN DIVATÁRUHÁZA
 Piac-utca 85. szám. Royal szállodával szemben.

Naponta friss csapolá u Pils- ni és Kőbányai sörök.

TISZTÁN KEZELT BOROZ.

PILSENI SÖRCSARNOK

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy a **Pilseni Sör**csarnok vezetését átvettem. A t. közönség szíves pártfogást kéri illő tisztelettel

Szklénár József vendéglős.

Vasárnap délután uzsonnázene.

Lakadalmakat, alkalmi reggeliket, vacsorákat a legkényesebb igényeknek megfelelőleg elkészítve elvállalok. Mérsékelt áru abonementek üzletben és üzleten kívül. — Színház után friss vacsora. A n. é. közönség külön figyelmébe ajánljuk a Pilseni ebédet és vacsorát (2 korona egy teríték).

Piac- és Kossuth-u. sarkán.

Mérsékelt polgári árak.

Mérsékelt polgári árak.

PONTOS ES FIGYELMES KISZOLGÁLTÁS.

Aquarell, olaj, email, Porcellán, üveg, fa, száraz, spritz, gobelin stb.
festészeti kellékek

Égetés-festészeti- cizkék, platinarudak, festékek, minták stb.

Bársonyégetés, Fustano, Tarso.

Érczvertmunkák cizinn, rézben stb.

Faárak égetéshe- és festéshez, rézveret, Tarso stb.

Wien I., Bier & Schöll, Tegethoffstrasse 3.

Lombfűrész szer- számok és hozzávaló fa- és bőrmetszet, képfaragás stb.

Arlap megrendelésnél kérjük a kívánt szakmát tudatni.

Holland-Amerika Vonal, Rotterdam

Németalföld-Amerikai Gőzhajózási Részvénytársaság Magyarországon bejegyzett cég.

Hetenkénti hajójaratok

Rotterdam-Newyork-Kanada között.

Iroda: **Budapest, VII., Thököly-ut 10.**

BAJÓR IGNÁC
 BUDAPEST
 ÉPÍTKEZÉSI VÁSÁNYAGOK ÉS GÉPEK RAKTÁRA
 TELEFON: 14-37.

Budapest, V., Szemere-u. 20.

Telefon 945.

Telefon 945.

Tüzifa, szén, mész,
cserép, cement, téglá
és mindennemű építkezési anyagok
legelőcsőbb beszerzési forrása

Szügyi Sándornál
Bánffy-u. 6. „Kungária“-melom mellett.

NEIGE DE FLEURS

„**VIRÁGHÓ**“

az újfajta, tudományosan készült
kéz- és arczkrém
a jelenkor legjobb hygienikus pipereszere.
Tuba 80 fill. Mindenütt kapható. Doboz K 1-60.

! Tüztől! || ! Tüztől! megsérült áruk

Férfi és női téli harisnyák, paplanok, ágyterítők, bársonyok, szövetek,
bluzok, női ingek és alszszoknyák minden elfogadható árban elárusítom.

Blumenstein Vilmos
Piacz-utca 14., a Bika-szállodával szemben.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás férfi-, fiu- és
o leánygyermek o
ruhákban
Neumann M.
cs. és kir. udvari és kamarai szállító
Debreczen, Piacz-u. 51.

Sinclair

gyári raktár.

Telefon: 6--44.

Haas Lipót Debreczen, Piac-u. 58. sz., megyeház mellett.

Ezen új áruház

szövetszőnyeg-osztálya

lett kibővitve, oly dúsz választékban és minőségben,
hogy azokkal a legkényesebb izlést is kielégíthetem.

Ezen áruk a monarchia legelőcsőbb szabott árain lesznek árusítva.

Kérem a nagyközönséget, hogy ezen fényesen be-
rendezett új áruházat megtekinteni sziveskedjék.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 40. a főpostával szemben.